

Пытанне, дзе ўзяць рабочыя рукі, становіцца для беларускай эканомікі ўсё больш актуальным. Летась паказчыкі прымёту не змаглі выканаць прафтэхстанавы сталіцы, Брэсцкай, Гомельскай і Магілёўскай абласцей.

Яго дапамога патрэбна адзіночым старым людзям. Два разы на тыдзень ён набывае ў аўтакраме і прывозіць ім неабходныя прадукты, прыносіць брыкет і дровы, ваду. Робіць усё, што трэба на гаспадарцы.

З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук БССР былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навукі: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, генетыкі і цыталагіі і інш.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАТРАБУЕ ПАВЫСІЦЬ ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ ВЫКАРЫСТАННЯ СРОДКАЎ ІНАВАЦЫЙНЫХ ФОНДАЎ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка патрабуе павысіць эфектыўнасць выкарыстання сродкаў інавацыйных фондаў. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў учора на нарадзе па пытанні фарміравання такіх фондаў, перадае БЕЛТА.

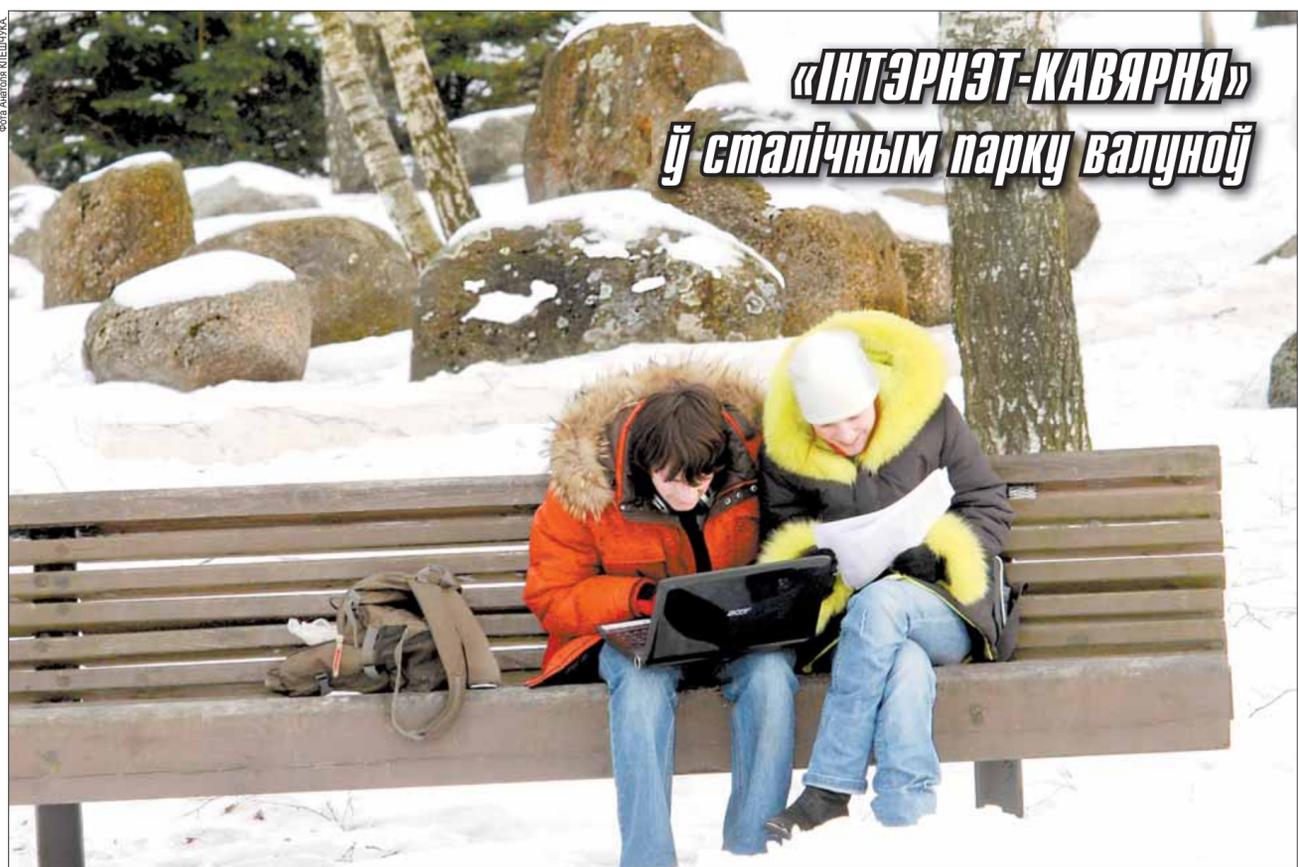
Як адзначыў Прэзідэнт, урад унёс прапановы па фарміраванні і напрамках выкарыстання інавацыйных фондаў. «Гэта пытанне няпростое, па яго вырашэнні ёсць шмат пунктаў гледжання. Таму трэба выпрацаваць найбольш аптымальны і эфектыўны падыход. Вядома ж, у аснове будучы ляхаць агульнадзяржаўныя ітэрэсы і прырытэты развіцця нашай дзяржавы», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Ён нагадаў, што калі ў 1996 годзе пачалося фарміраванне інавацыйных фондаў, галоўнай іх мэтай было стымуляваць укараненне ў вытворчасць дасягненняў навукова-тэхнічнага прагрэсу, выпуск навукаёмкай прадукцыі. Канцэнтрацыя фінансавых сродкаў у галінах прадугледжвала магчымасць накіроўваць іх на найбольш перспектывныя праекты і важныя дзяржаўныя праграмы. «У апошнія гады інавацыйнае развіццё з'яўляецца адным з нашых прырытэтаў. Гэтыя мэтавыя бюджэтныя фонды павінны ў поўнай меры служыць актыўнай рэалізацыі гэтага напрамку». Аднак, паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, сур'ёзны аналіз рэальнай сітуацыі з фарміраваннем і выкарыстаннем інавацыйных фондаў у галінах эканомікі выяўляе шэраг тэндэнцый. Па-першае, з году ў год скарачаецца колькасць прадпрыемстваў, якія ўносяць у іх свае адлічэнні. Калі ў 2009 годзе агульная колькасць арганізацый-плацельшчыкаў складала больш як 25 тыс. (уключаючы сферу гандлю), то ў 2011 іх засталася ў дзясць разоў менш. А на 2012 год яшчэ прапанаваць іх скараціць. Па-другое, скарачаецца доля інавацыйных фондаў у валавым унутраным прадукце. У 2011 годзе яна складала 0,7 працэнта супраць амаль 2 працэнтаў у 2009 годзе. Па-трэцяе, усё меншая частка гэтых фондаў ідзе на фінансаванне інавацый. Так, у 2010 годзе больш як 50 працэнтаў сродкаў было накіравана на фінансаванне капітальных укладанняў, а на навукова-даследчыя работы і рэалізацыю дзяржаўнай праграмы інавацыйнага развіцця — толькі 11 працэнтаў. Прыкладна такая ж карціна была і ў 2011 годзе. «Незразумелая ў даным выпадку пазіцыя ўрада: эфектыўнасць выкарыстання сродкаў мэтавага фонду падае, а дзейных мер па паліпшэнні сітуацыі не прымаецца. Да таго ж ёсць нямаля фактаў распылення сродкаў і недапушчальнага іх транжырства. Тут, вядома, поле дзейнасці Камітэта дзяржаўнага кантролю», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«У сувязі з гэтым заканамерна пастае пытанне: ці аптымальны існуючы метад фарміравання фондаў? Ці не атрымаецца так, што увес груз ляжа толькі на дзяржаўныя прадпрыемствы? Хоць інавацыйнае абнаўленне — найважнейшая задача для ўсіх, нягледзячы на форму ўласнасці. Ці можна лічыць справядлівым збор і размеркаванне сродкаў інавацыйных фондаў? І галоўнае — што трэба зрабіць для павышэння іх эфектыўнай аддачы?» — такія пытанні перад удзельнікамі нарады паставіў кіраўнік дзяржавы, запатрабаваўшы дакладнасці і дэталёвы адказы. Інавацыйныя фонды ў Беларусі фарміруюцца з 1996 года. З 2005 года інавацыйным фондам прысвоены статус мэтавых бюджэтных фондаў з уключэннем іх у склад рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ ЗАПАТРАБАВАЎ ДЫВЕРСІФІКАВАЦЬ РЫНКІ ЗБЫТУ БЕЛАРУСКОЙ ХАРЧОВАЙ ПРАДУКЦЫІ

Прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч запатрабаваў дыверсіфікаваць рынкі збыту беларускай харчовай прадукцыі. Аб гэтым ён заявіў учора на пасяджэнні Прэзідыума Саўміна, дзе разглядалася вынікі выканання ў 2011 годзе дзяржпраграмы ўстойлівага развіцця вёскі на 2011-2015 гады, перадае БЕЛТА.

Кіраўнік урада адзначыў, што большасць харчовых тавараў (89 працэнтаў) Беларусі рэалізуецца на расійскім рынку, 6 працэнтаў — у іншых краінах СНД і толькі 5 працэнтаў — за межамі краін Садружнасці. «Структура экспарту, шчыра кажучы, няважная, — канстатаваў ён. — Неабходна дыверсіфікаваць рынкі, каб актыўна працаваць і ў іншых краінах». Міхаіл Мясніковіч нагадаў, што Расія прыняла дактрыну харчовай бяспекі. У адпаведнасці з гэтым дакументам на працягу бліжэйшых гадоў плануецца вырашыць пытанні па забеспячэнні ўнутранага рынку гэтай краіны мясам птушкі і свінай. «Трэба гэта ўлічваць, інтэгравацца з расійскімі вытворцамі, гэтак жа як і з казахстанскімі калегамі», — заявіў прэм'ер-міністр. Ён таксама нагадаў, што да канца п'яцігодкі сельская гаспадарка краіны павінна выйсці на аб'ёмы экспарту прадукцыі ў памеры \$7,2 млрд і дасягнуць у 2015 годзе дадатнае салда з знешняга гандлю \$4 млрд з улікам спажывецкага прамежкавага і інвестыцыйнага імпарту па ўсім суб'ектах гаспадарання па гэтай групе тавараў. У 2011 годзе арганізацыяй галіны экспертаванню прадукцыі на \$4,1 млрд пры заданні \$3,7 млрд. Знешнегандлёвае салда складала \$734 млн, што таксама вышэй за заданне.

«ІНТЭРНЭТ-КАВЯРНЯ» ў сталічным парку валуноў

Абітурыент-2012

ДВА ТЫДНІ ТЭСТАВЫХ ІСПЫТАЎ

Як паведамляе прэс-служба Міністэрства адукацыі, у Беларусі зацверджаны графік правядзення ў 2012 годзе цэнтралізаванага тэсціравання.

Традыцыйна ЦТ стартуе са здачы абітурыентамі тэста па беларускай мове (13 чэрвеня). 14 чэрвеня абітурыенты будуць здаваць рускую мову, 16 чэрвеня — біялогію, 17 чэрвеня — матэматыку, 19 чэрвеня — грамадазнаўства, 20 чэрвеня — хімію, 21 чэрвеня — суветную гісторыю найноўшага часу, 23 чэрвеня — фізіку, 24 чэрвеня — гісторыю Беларусі, 26 чэрвеня — замежную мову і 27 чэрвеня — географію. Рэгістрацыя для ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні пачнецца 2 мая і будзе доўжыцца да 1 чэрвеня ўключна. Для абітурыентаў, якія па ўважлівай прычыне прапусцілі цэнтралізаванае тэсціраванне ў асноўны

дзень, прадугледжаны рэзервовы дзень — 4 ліпеня. Але здаць у рэзервовы дзень можна будзе толькі адну дысцыпліну. Пунктамі рэгістрацыі абітурыентаў для ўдзелу ў ЦТ у рэзервовы дзень вызначаны Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт, Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы, Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт, Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П. Сухого, Беларуска-Расійскі ўніверсітэт і Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Для ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні ў рэзервовы дзень трэба будзе з'явіцца ў гэтыя ВНУ з 27 чэрвеня па 1 ліпеня для рэгістрацыі. Пунктам правядзення цэнтралізаванага тэсціравання па ўсім вучэбным прадметам у рэзервовы дзень стане Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт.

Надзея НІКАЛАЕВА

ЕДЗЕМ НА «ЛЯТУЧКУ»

Заўтра рэдакцыя «Звязды» распачынае новы творчы праект пад назвай «Вялікая чытацкая «лятучка», накіраваны на павелічэнне колькасці прыхільнікаў старэйшага беларускамоўнага выдання, якому сёлета ў жніўні споўніцца 95 гадоў.

Сустрэча з чыпярэшнімі і патэнцыйнымі падпісчыкамі і проста добрымі людзьмі плануецца ў горадзе Ляхавічы ў актавай зале райвыканкама. Яе пачатак запланаваны на 15.00. Мяркуюцца, што пры самым плённым садзейнічанні кіраўніка раённай «вертыкалі» Дзмітрыя Міхайлавіча Бурдука, начальніка раённага вузла паштовай сувязі Волгі Мікалаеўны Арэхвы звяздоўскі дэсант на чале з галоўным

рэдактарам не толькі раскажа удзельнікам сустрэчы пра задзельніцтва «Звязды», якая на працягу многіх гадоў з'яўляецца носьбітам айчынай культуры, але і пра дзень сённяшні.

У выязной праграме — выставы фотакрэпаў падаўжана «Звязды» Яўгена Пясецкага і мастацка часопіса «Вожык» Аляксандра Каршакевіча. Сярод тых, хто падпісачка на «Звязду», будзе праведзена латарэя з розыгрышам каштоўных рэчаў. Памятныя прызымы будучы адзначаны і тых, хто правяціць актыўнасць у веданні гісторыі старэйшага беларускамоўнага выдання. Да сустрэчы!

МІЛІЦЫЯ ШУКАЕ «ЖАРТАЎНІКА», ЯКІ ПАСТАВІЎ НА ВУШЫ СТАЛІЧНЫ ВАКЗАЛ

Мінская міліцыя шукае «жартаўніка», які паставіў на вушы сталічны вакзал, паведаміў БЕЛТА прэс-сакратар УУС на транспарце Аляксандр Марчанка.

Ужо вядома, што аб мініраванні вакзала 12 сакавіка ў 20.17 паведаміў па тэлефоне нейкі мужчынскі голас. Праваахоўнікі ўстанавілі, што быў выкарыстаны тэлефон-аўтамат на трэцім паверсе вакзала. Пашукі «мінёра» прадаўжаюцца, транспартная міліцыя просіць усіх, хто можа дапамагчы ў высвятленні асобы званіўшага, паведаміў па тэлефоне 102. У адносінах да невадамага ўжо заведзена кримінальная справа па ч.1 арт.340 КК Беларусі (Ілжывае паведамленне аб падрыхтоўцы выбуху).

Пасля паведамлення аб мініраванні да вакзала былі сцягнуты група размініравання, экіпажы МНС і хуткай дапамогі. З будынка былі эвакуаваны амаль 700 чалавек — работнікі вакзала, пасажыры. У мэтах бяспекі рух цягнікоў быў часткова абмежаваны, саставы з 1-га і 2-га пуцей адпраўляліся далей ад будынка, на 3-і і 4-ы пуці. Ніякіх падазронных прадметаў, зрэшты, спецыялісты не знайшлі, і ў 21.40 вакзал пачаў працаваць у штатным рэжыме.

WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

РОЗГАЛАС

Я — ГРАМАДЗЯНІН БЕЛАРУСІ

Першы ў жыцці пашпарт маладыя жыхары Віцебска змогуць атрымаць з рук губернатара вобласці.

Акцыя Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі «Мы — грамадзяне Беларусі!» прысвечана Дню Канстытуцыі. А таму з 14 па 16 сакавіка ў трох раёнах Віцебска пройдуць тэматычныя мерапрыемствы. Плануецца, што 15 сакавіка ў абласной філармоніі старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Коінецка на ўрачыстай цырымоніі, прысвечанай Дню Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, уручыць першы ў жыцці пашпарт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь 16-гадовам актывістам БРСМ Віцебска.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗАНІЗІЛІ ЦАНУ

Супрацоўнікі КДБ выявілі факт злоўжывання паўнамоцтвамі з боку службовых асоб ААТ «Лідскія аўтобусы «Нёман», паведамляе прэс-служба УКДБ па Гродзенскай вобласці.

Падчас аператыўна-вышукowych мерапрыемстваў высветлена, што намеснік дырэктара і начальнік аддзела матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння і камплектацыі гэтага прадпрыемства па папярэдняй змове рэалізавалі сталічнаму індывідуальнаму прадпрыемству 20 аб'яваў на аўтобусаў «Hyudonic» да аўтобусаў па заніжанай цане. На рахунак ААТ капульнік пераў 52 мільёны рублёў, а для службовых асоб, якія садзейнічалі выгаданаму набывццю камплектуючых, перадаў канверт з загады абумоўленым узагароджаннем. У выніку прадпрыемству прычынены страты ў буйным памеры.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ЗНОЎ МОКРЫ СНЕГ

Сёння і ў чацвер на тэрыторыю краіны завітае больш халоднае паветра з поўначы Еўропы, месцамі пройдзе мокрый снег. 15 сакавіка ўдзень на захадзе магчымы дождж. На дарогах галаледзіца. Захаваецца моцны парывісты вецер да 15—18 м/с. Тэмпература паветра ўначы мінус 1—8 градусаў, удзень — ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, на паўднёвым захадзе — да 7 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

САРКАЗІ АБВІНАВАЦІЛІ ЁН ТЫМ, ШТО ЁН УЗЯЎ У КАДАФІ 50 МЛН ЕЎРА НА ПЕРАДВЫБАРНУЮ КАМПАНІЮ

Прэзідэнт Францыі Нікаля Сарказі, які збіраецца балатавацца на другі тэрмін, зноў абвінавачваў у тым, што яго перадвыбарную кампанію ў 2007 годзе фінансаваў звергнуты і забіты мінулай восенню лівійскі лідар Муамар Кадафі. Кіраўнік французскай дзяржавы з абурэннем назваў такую паведамленні смяротнымі. Спекуляцыі на гэтую тэму ўспыхнулі з новай сілай пасля таго, як у панядзелак незалежнае інфармацыйнае агенцтва Mediapart апублікавала дакумент, у якім гаворчыцца, што Кадафі нібыта перадаў Сарказі на яго перадвыбарную кампанію 50 мільёнаў еўра. У запіску, атрыманай інтэрнэт-сайтам Mediapart з упасных крыніц, паведамляецца, што перамовы аб фінансаванні кампаніі праходзілі з удзелам сына Кадафі.

ЛІТОЎСКАЯ АПАЗІЦЫЯ ВYSTУПІЛА ЗА ДАТЭРМІНОВЫЯ ВYБАРЫ

Прадстаўнікі апазіцыі ў Сейме Літвы выступілі за правядзенне датэрміновых парламенцкіх выбараў, паведаміў Delif.lt. Яны лічаць, што ўрад перажывае крызіс і што гэты крызіс распаўсюджаецца і на заканадаўчы орган. Раней пра магчымасць датэрміновых выбараў заявіў спікер парламента Ірэна Дзугутэне. Каментуючы канфлікт унутры кіруючай кааліцыі (звязаны са звальненнем кіраўніцтва Службы расследавання фінансавых злачынстваў), яна выказала меркаванне, што палітычнае супрацьстаяне выльецца ў хвалю інтэрпеляцыі (гласаванні аб даверы міністрам) і што нармальна працаваць у такіх умовах Сейм не зможа.

РЭЙТЫНГ АБАМЫ ЗНІЗІЎСЯ ДА ГІСТАРЫЧНАГА МІНІМУМУ

Такія вынікі апытання, праведзенага па замове New York Times і CBS News, паведамляюць інфармагенцтвы. Дзейнасць прэзідэнта ўхваляюць толькі 41% амерыканцаў. Гэта самы нізкі вынік за ўвесь час правядзення гэтага апытання з моманту ўступлення Абама на пасаду прэзідэнта ў 2009 годзе. Яшчэ ў лютым гэты паказчык склаў 50%. Плюс да ўсяго, каля 50% рэспандэнтаў адзначылі, што не задаволены працай Абама. Негатыўна ацэньваюць працу прэзідэнта 47% амерыканцаў. Не вызначыліся 12%.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

У ЛАТВІІ ЛІЧАЦЬ, ШТО САНКЦЫІ ЕС У ДАЧЫНЕННІ БЕЛАРУСІ НЕ ДАСЯГНУЦЬ ПАСТАЎЛЕННЫХ МЭТ

Латышкае нацыянальнае аб'яднанне Visu Latvijai! — ТБ/ДНЛ лічыць, што санкцыі супраць Беларусі не дасягнуць пастаўленых мэт, паведамляюць інфармагенцтвы. У арганізацыі лічаць, што санкцыі сур'ёзна пашкоджаць эканоміцы Латвіі, бо Беларусь для краіны з'яўляецца другім найбуйнейшым партнёрам за межамі Еўрасаюза. Гэта ў найбольшай меры закране транзіт, парты Латвіі, экспарт і ўсіх тых прадпрыемстваў, якія выкарыстоўваюць беларускую сыравіну ў вытворчасці. Аб'яднанне заклікае прэм'ер-міністра Латвіі Валдзіса Дамброўскіса знайсці рашэнне для таго, каб планаваныя санкцыі не былі ўжыты ў дачыненні да Беларусі.

КОРАТКА

Беспрацоўныя жанчыны на 1 сакавіка гэтага года налічвалася ў Беларусі больш як 15,9 тыс., паведамілі БЕЛТА па ўпраўленні палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. За студзень гэтага года колькасць жанчын, якія маюць статус беспрацоўных, узрасла на 0,6 тыс. чалавек, за люты — на 0,1 тыс. (за снежань 2011 года іх стала менш на 0,7 тыс.). Паводле слоў спецыялістаў, такая тэндэнцыя абумоўлена сезоннымі ваганнямі на рынку працы.

Цэнтр дапамогі нарказаалежным адкрыецца ў Салігорску ў першым паўгоддзі бягучага года. Аб гэтым паведаміў у дэпартаменце грамадскай інфармацыі ААН у Беларусі. У 2011 годзе ў рамках рэалізацыі гранта Глобальнага фонду для барацьбы са СНІДАм, туберкулёзам, маляріяй (ГФ) Праграмай развіцця ААН быў праведзены конкурс на арганізацыю цэнтра псіхасцыялягічнай дапамогі нарказапажыўцам у адным з гарадоў Беларусі з найбольшым распаўсюджваннем наркаманіі. Пераможцам конкурсу стала Рэспубліканскае грамадскае аб'яднанне «Маці супраць наркатыкаў». У цэнтры змогуць атрымаць дапамогу нарказапажыўцы, якія трапілі ў складаную жыццёвую сітуацыю. Пры неабходнасці і будучы кансультаваць спецыялісты медыцынскага і сацыяльнага профілю.

Ігар ТУР, рэдактар дыржкцыі інфармацыйнага і грамадска-палітычнага вшчання Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё:

— Тут дваітае пытанне: з аднаго боку, ці гатовы я тэхнічна перайсці на беларускую мову? Гэта для мяне будзе зрабіць вельмі проста, бо ў сваёй працоўнай дзейнасці я выкарыстоўваю менавіта беларускую мову. А з другога боку, калі казаць пра маральны план, то мяркую, што я не змагу сябе ўтульна адчуваць у наваколлі, калі буду размаўляць выключна па-беларуску. Праўда, апошнім часам сітуацыя мяняецца ў лепшы бок, таму буду спадзявацца, што калі-небудзь я змагу поўнацэнна перайсці на родную мову.

Раман БРОДА, начальнік галоўнага ўпраўлення знешняй эканамічнай палітыкі Міністэрства эканомікі:

— Я вельмі хацеў размаўляць па-беларуску. Бо я беларус, я адчуваю сябе грамадзянінам гэтай краіны і разумею, што гэта мая родная мова. Але ў любой справе патрэбна практыка і вопыт. Гэта павінна быць правільна, прыгожа, гэта павінна быць частка жыцця, складам думак. Але чыста тэхнічна проблем, каб гэта зрабіць, няма.

Вячаслаў ДОУНАР, генеральны дырэктар ААТ «Белінтэртранс», член Савета па развіцці прадпрыемлівасці ў Рэспубліцы Беларусь:

— Несумненна, у нашай краіне павінны ўсе размаўляць па-беларуску — так было б правільна, і так раней было. Напэўна, сучаснасць, рэчаіснасць і мітусня нас трошкі аддаляюць ад нашай гісторыі і ад беларускай мовы. І, мабыць, кожны беларус шкадуе, што мы губляем хараво нашай мовы: калі нехта прыгожа размаўляе на беларускай мове, то яго вельмі прыемна слухаць. Што тычыцца мяне, то часам бывае, прачынаецца раінацыя — і некалькі слоў вымаўляю на беларускай мове. І скажу шчыра, я вельмі б хацеў размаўляць па-беларуску, але ўжо, напэўна, не атрымаецца. Бо ёсць звычкі, ёсць пэўная сістэма ў жыцці, а пераламаць сябе будзе цяжка. Але я падумаю і прапаную такую ідэю сваёй жонцы. Калі яна скажа «давай паспрабуем», то, напэўна, нешта і атрымаецца!

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА СПАДЗЯЕЦЦА, ШТО «ЗАЛАТАЯ ШАЙБА» АДКРЫЕ МНОГІМ ЮНЫМ ІГРАКАМ ДАРОГУ Ў ВЯЛІКІ СПОРТ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам рэспубліканскіх спартоўцаў па хакеі сярод дзяцей і падлеткаў «Залатая шайба».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў Беларусі гэта адзін з самых папулярных і прадстаўнічых дзіцяча-юнацкіх спартыўных турніраў. Многія знакамтыя хакеісты пачыналі свой трыумфальны шлях менавіта з такіх спартоўцаў.

«Маладым ігракам трэба сёння стаць галоўнымі дзеючымі асобамі яркага свята. Спадзяюся, што для многіх з вас гэты турнір адкрые дарогу ў вялікі спорт, — гаворыцца ў прывітанні. — У напружанай спартоўчай барацьбе праяўляюцца лепшыя якасці асобы — баявы характар, сіла волі, смеласць і калектывізм. Вы заўсёды павінны памятаць, што згуртаванасць каманды з'яўляецца залогам яе паспяховага выступлення».

Прэзідэнт пажадаў усім удачы, дастойных перамог, прыгожых і відовішчых спартыўных паядынкаў.

ФІНАЛЬНЫ ТУРНІР «ЗАЛОТой ШАЙБЫ» Ў МАЛОДШАЙ УЗРОСТАВАЙ ГРУПЕ СТАРТАВАЎ У МАЛАДЗЕЧНЕ

Двама паядынкамі ў Лядовым палацы ў Маладзечне дзямі стартваў фінальны турнір ў малодшай групе (сярод ігракоў 1999-2000 гадоў нараджэння) рэспубліканскіх спартоўцаў сярод дзяцей і падлеткаў па хакеі «Залатая шайба» на прызы Прэзідэнта Беларусі, паведамліла БЕЛТА ў прас-службе Прэзідэнтага спартыўнага клуба.

Каманда «Прынёманскі» з Гродзенскай вобласці ўступіла «Алімпіі», якая прадстаўляе горад Мінск, — 2:5, а каманда «Мухавец» з Брэскай вобласці нанесла разгромнае паражэнне «Юнацтва» з Мінскай вобласці — 10:1. У фінальных турніры выступаць таксама каманды «Промень» з Віцебскай вобласці, «Вымпел» з Гомельскай вобласці, «Равеснік» з Магілёўскай вобласці. Пераможца і прызёры «Залатой шайбы» вызначана заўтра, 15 сакавіка. Фінальны турнір «Залатой шайбы» ў старэйшай узроставай групе (1998-1999 гадоў нараджэння) пройдзе 20-23 сакавіка ў Гомелі.

Удзень — навучанне ў ВУН, а ўвечары — засваенне рабoчaй прафeсiі

Прыём у прафесійна-тэхнічныя ўстановы прапануюць зрабіць круглагадовым

Ні для каго не з'яўляецца сакрэтам, што ў рэйтынгу прафесій, якім аддае перавагу сучасная моладзь, рабочыя прафесіі або ўвогуле не фігуруюць, або займаюць апошнія пазіцыі. У сталіцы, напрыклад, больш як 70% выпускнікоў школ паступаюць у ВУН і паўпаўночныя шэрагі мала запатрабаваных кар'ераў, эканамістаў і бухгалтараў. Пры гэтым найбольш шанцаў працаўладкавацца маюць на сёння прадстаўнікі менавіта рабочых прафесій... І пытанне, дзе ўзяць рабочыя рукі, становіцца для беларускай эканомікі ўсё больш актуальным. Летась паказчыкі прыёму не змаглі выканаць прафтэхустановы сталіцы, Брэскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцей. У гэтым годзе выпуск з базавай школы зменшыцца яшчэ на 11,3 тысячы чалавек і на 11,3 тысячы чалавек зменшыцца выпуск з сярэдняй школы. Таму можна меркаваць, што праблемы з укамплектаваннем прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў будуць і сёлета.

На думку начальніка прафесійна-тэхнічнай адукацыі Міністэрства адукацыі Эдуарда ГАНЧАРА, часта маладыя людзі не ідуць ва ўстановы прафтэхдукацыі не толькі таму, што «імідж некаторых з іх — не лепшы, але яшчэ і таму, што не лепшы і імідж некаторых прадпрыемстваў».

— Лучу, што прафтэхустановам і заказчыкам кадраў трэба разам ушчыльняю працаваць з моладдзю, пачынаючы з правядзення прафарыентацыйнай работы, — заявіў, звяртаючыся да прадстаўнікоў абласцей падчас анлайн-калегіі ў Міністэрстве адукацыі, Эдуард Ганчар. — А што тычыцца сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, то даўно вядома, што калі яго кіраўнікі ці спецыялісты прадпрыемства самі не падбіраюць сабе ўчарашніх спеціалістаў для навучання, не прапануюць ім прыстойныя ўмовы для працы і жыцця, то ніякага эфекту не будзе. У гэтай сферы тым больш патрабуюцца індывідуальны падыход. Я бы папрасіў усіх звярнуць увагу на сайты устаноў адукацыі, асабліва на тую частку, дзе ўтрымліваецца інфармацыя аб прыёме. Як правіла, гэта фармальна інфармацыя, якая не выклікае асаблівай цікавасці ў моладзі. А на праграмах адукацыі для дарослых (і ўвогуле на сайтах) няма практычна ніякай інфармацыі. Нядаўна наш міністр паспрабаваў знайсці месца для навучання ўмоўнага знаёмага: прагледзеў усе сайты устаноў прафтэхдукацыі Мінска, але нічога не змог там знайсці. Хоць у недзяржаўных вучэбных цэнтрах падрыхтоўкі, павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў ёсць вельмі прыцягальныя прапановы.

«Нядаўна міністр адукацыі паспрабаваў знайсці месца для навучання ўмоўнага знаёмага: прагледзеў усе сайты устаноў прафтэхдукацыі Мінска, але нічога не змог там знайсці».

Эдуард Ганчар лічыць перападрыхтоўку рабочых на праграмах дадатковай адукацыі адным з важнейшых напрамкаў у забеспячэнні заказу кваліфікаваных рабочых:

— Займацца перападрыхтоўкай дарослых павінна кожная навучальная ўстанова, прычым праграмы для іх могуць быць рэалізаваны і на вярхоўнай форме навучання. Яе трэба больш актыўна развіваць. Выкарыстоўваючы вярхоўную форму, мы можам узяць на сябе часткова і навучанне студэнтаў ВУН рабочым прафесіям, якія спатрабца і для работы ў пазарочны час, у тым ліку і ў будаўнічых атрадах. А чаму б усім рэгіёнам не выкарыстоўваць прыём на праграмах прафтэхдукацыі круглы год? Прычым не толькі ў завочнай, але і ў дзёнай і вярхоўнай формах атрымання адукацыі? Тым больш што кожны год шэрагі беспрацоўных паўпаўночных калія 600 выпускнікоў агульнаадукацыйных школ, ад 12 да 14 тысяч чалавек мабілізуюцца з Узброеных Сіл, і частка з іх не мае прафесійнай падрыхтоўкі. А з ВУН адлічваецца вялікая колькасць студэнтаў... Не ўсе яшчэ разумеюць неабходнасць скарачэння тэрмінаў навучання на праграмах прафтэхдукацыі. Аднак ёсць даручэнне кіраўніка дзяржавы і Міністэрства адукацыі. Ёсць рэкамендацыя, які гэта можна зрабіць без урону для якасці падрыхтоўкі. Скарачэнне тэрмінаў навучання паскорыць абарот у падрыхтоўцы рабочых кадраў і дазволіць нам дадаткова прыцягнуць выпускнікоў школ папярэдніх гадоў, якіх нярэдка проста адпужваюць вялікія і не заўсёды абгрунтаваныя тэрміны навучання.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусі выказваюць глыбокае спачуванне члену Пастаяннага камітэ Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі **Казлову Аляксю Максімічаму** ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю **МАЦІ**.

РАБІЦЬ ДАБРО І АТРЫМЛІВАЦЬ ЗА ГЭТА ЛЬГОТЫ ХОЧА БЕЛАРУСКІ БІЗНЭС

Пра сацыяльную адказнасць бізнесу перад грамадствам сёння гавораць на усіх узроўнях. Кампаніі і прадпрыемствы, аб'яднаныя ў фонды інфармуоўцы грамадскасці аб тым, якую дабрачынную або спонсарскую дапамогу яны аказваюць дзіцячым дамам, установам адукацыі і культуры, людзям, якім патрэбна медыцынская дапамога. Яны шчыра лічаць, што гэта і ёсць спраўдана сацыяльная адказнасць перад грамадствам, не ведаючы, што акрамя дабрачынных і спонсарства, маюцца і іншыя формы дапамогі, фінансавая менш затратная, але яны таксама прыносяць рэальную карысць канкрэтным асобам, групам і грамадству ў цэлым; напрыклад, валенчэрства, дабрачыныя маркетынг і г.д.

Пра гэта ішла размова на ток-шоу «Праект 1%: Права на сацыяльную адказнасць», арганізаваным фондам «Ідэя». Удзел у ім прынялі прадстаўнікі бізнес-кампаніі, грамадскіх арганізацый, дзяржструктур, а таксама СМІ. У ходзе рознабаковай дыскусіі быў не толькі абазначаны шэраг ключавых праблем у сферы «сацыяльнага» заканадаўства, але і прапанаваны магчымыя шляхі іх рашэння.

Віктар Радзькоў, дырэктар па карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці фонду «Ідэя»:

— Галоўная мэта любога прадпрыемства — прыносіць прыбытак. Аднак кампаніі, якія ідуць далей і вырашаюць аказваць дапамогу грамадству ў той ці іншай форме, сутыкаюцца з праблемай — аказваць яны яе сёння ў Беларусі могуць толькі з чыстага прыбытку, а значыць, толькі ў пэўны перыяд, пасля выплаты ўсіх падаткаў. А што рабіць, калі дапамога патрэбна апэратыўна? Мы хочам рабіць агульную добрую справу і хочам, каб рабіць яе было проста: без лішніх нарматыўных актаў, без складанай справяднасці. Мы хочам спраسیць сітуацыю.

Таісія Ялецкіх, галоўны дарачца ініцыятывы ААН «Глобальны дагавор»:

— Дзяржаве важна матываваць і стымуляваць бізнес, уносіць большы ўклад ва ўстойлівае развіццё грамадства. Так, няправільна будзе абкладаць бізнес, які вырашае пэўныя сацыяльныя задачы, дадатковымі падаткамі. Таксама сёння дзяржава пазначае напрамкі аказання спонсарскай дапамогі. Гэта значыць не я вызначаю, на якія грамадска карысныя мэты я хацела б дадаць грошы, а гэта дыктую мне дзяржава. У сусветнай практыцы фармулёўка іншая: любыя расходуваны на грамадска карысныя мэты лігатуюцца па пэўнай сістэме. Да таго ж, наша дзяржава дае падатковыя льготы, толькі калі ты займаешся дабрачыннай дзейнасцю ў дачыненні да дзяржўстаноў. А калі я хачу рэалізаваць дабрачынны праект з некамерцыйнай арганізацыяй? У рамках існуючай заканадаўчай базы я магу гэты рабіць толькі з чыстага прыбытку.

Шмат складанасцяў і з дзярж-прадпрыемствамі. Аказанне любой дапамогі трэба ўзгадняць са сваімі міністэрствамі, і гэтым ніхто не хоча займацца. Пасля трэба яшчэ даць справядзачу, падрыхтаваць шмат дакументаў і адказаць на магчымыя пытанні з боку падатковай інспекцыі. Усё гэта вельмі перашкаджае развіццю карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці.

Вольга Смальянка, юрыст, дырэктар Цэнтра прававой трансфармацыі:

— Я павінна, перш за ўсё, сказаць, што заканадаўства — гэта не панацея. Важныя — практыка і жаданне. Заканадаўства ж накіравана на стымуляванне працоў. Ва ўсіх краінах Еўропы гэтае пытанне вырашана. Вырашаецца яно і на постсавецкай прасторы. У Беларусі на сёння існуе вельмі шмат пералік нарматыўных актаў, якія так

ці іншай рэгулююць пытанні сацыяльнай адказнасці. У нас цяпер адбываюцца кропкавыя стагнаючыя змены ў заканадаўстве. Аднак для таго, каб стымуляваць развіццё карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці, трэба мець сістэмнае бачанне, канцэпцыю ўдасканалення заканадаўства. У нас да гэтага часу не існуе заканадаўчага азначэння, што ж такое «дабрачынная дзейнасць», «дабрачынная арганізацыя» і інш. Аднак закон не будзе працаваць, калі мы гэтыя азначэнні проста сфармулюем — неабходны змены ў Падатковым Кодэксе РБ, у некаторых падзаконных актах.

Міхаіл Собаль, дырэктар Міжнароднай грамадскай дабрачыннай арганізацыі «Надзея-Экс-прэс»:

— Што тычыцца грамадскіх арганізацый, я хацеў бы адзначыць, што ў многім з іх няма належнай адкрытасці і празрыстасці, якая дазваляла б фарміраваць давер з боку бізнесу, грамадства і дзяржавы. Добрачыныя структуры да нашай дзейнасці. Магчыма, наш сектар мае патрэбу ў распрацоўцы нейкага «Этычнага кодэкса», які б задаваў формы і правы паводзін грамадскіх арганізацый.

Каментарый

Звінада Мандроўская, намеснік старшыні пастаяннай Камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусі па працы, сацыяльнай абароне, справах ветэранў і інвалідаў:

— Сацыяльныя праекты сёння вельмі запатрабаваныя. І хачу адзначыць, што эканоміка Беларусі ўжо цяпер з'яўляецца больш сацыяльна арыентаванай, чым у суседніх краінах. У рэспубліцы створана заканадаўства, якое сур'ёзна падтрымлівае і стымулюе развіццё прадпрыемстваў, якія прадастаўляюць працоўныя месцы людзям з інваліднасцю. Прадстаўнікі бізнесу наракаюць на высокія падаткі, якія стрымліваюць яго сацыяльную актыўнасць. Але варта адзначыць, што сёлетая гэты аспект быў улічаны дзяржавай, паколькі падатак на прыбытак знізіўся з 24% да 18%. Акрамя таго, прыватныя кампаніі атрымалі дадатковыя стымулы для развіцця ў сувязі з фарміраваннем адзінай мытнай прасторы. Ільгатуецца прыбытак кампаній пры падтрымцы

рэлігійных і бюджэтных арганізацый. Існуе вялікая колькасць заканадаўчых дакументаў, якія рэгулююць сацыяльную актыўнасць — гэта і Грамадзянскі кодэкс РБ, і Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі № 300 «Аб прадастаўленні і выкарыстанні бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі», і Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі ад 28 лістапада 2003 года № 24 «Аб атрыманні і выкарыстанні замежнай бязвыплатнай дапамогі» і інш. Аднак магу пагадзіцца з тым, што гэтым дакументам не халае сістэмнасці. І праца па спрашчэнні павінна быць праведзена. Больш за тое — яна ўжо вядзецца. Вырашаецца пытанне з падаходным падаткам, які спаганяецца з ахвяраванняў прыватным асобам, ставіцца пытанне аб прадастаўленні крэдыту на льготных умовах кампаніям, якія займаюць сацыяльна адказную пазіцыю і рэалізуюць грамадска значныя праграмы. Але, на мой погляд, сур'ёзнай асновай для хуткага паступальнага рэфармавання заканадаўства ў бок лібералізацыі ў гэтай галіне з'яўляецца празрыстасць дзейнасці грамадскіх арганізацый.

АБЗАЦ

▲ У Гродне падвалі выніку конкурсу на стварэнне помніка Максіму Багдановічу. За 4 месяцы мастакі і скульптары прапанавалі журы каля 20 ідэй. Конкурсная камісія абрала скульптурную кампазіцыю «Вянок» групы сталічных мастакоў на чале з Леанідам Гумілеўскім. Плануецца, што яе ўстанавяць у цэнтральным парку імя Жылбярэа побач з фантанам, недалёка ад дома-музея Максіма Багдановіча. Класік беларускай літаратуры правёў у Гродне дзясцінага.

▲ У Беларусі на новае месца жыхарства і працы ў студзені-лютым г.г. пры садзёянні службы занятасці перасяліліся 50 сем'яў беспрацоўных. Больш за ўсё такіх сем'яў, што змянілі прапіску, было ў Мінскай вобласці (20).

▲ Пад коламі пасажырскага цягніка Брэст — Масква загінуў хлопец 1992 года нараджэння. Індэнт адбыўся на станцыі Івацэвічы. Загінуў — мясцовы жыхар, ён працаваў зваршчыкам. Малады чалавек вяртаўся дадому з працы. Не пераначуючы ў адсутнасці цягніка, хлопец пайшоў цераз рэйкі па пешаходным насціле. На яго галаве быў капюшон, а сам ён славаў музыку ў навушніках. Машыніст цягніка заўважыў пешахода за 150 метраў і пачаў сігналіць, аднак хлопец не рэагаваў. Давялося ўжыць экстрэнае тармажэнне, аднак пазбегнуць наезду не ўдалося.

ПОЎНЫ АБЗАЦ

▲ Каля 300 голых веласіпедыстаў праехалі 11 км па вуліцах сталіцы Перу Лімы. Удзельнікі акцыі такім чынам выказалі свой пратэст супраць непаважлівых адносінаў да іх кіроўцаў і ўраду краіны, які не падтрымлівае веласіпедны спорт. Акрамя гэтага, веласіпедысты заклікалі змяніць аўтамабілі на веласіпеды. Па-першае, гэта дабратворна адыб'ецца на экалогіі, а па-другое, знізіць лік загінулых у ДТЗ. Бунтары былі ў сподобнай абодзмі раздзетыя. У незвычайным веларабаву прынялі ўдзел як мужчыны, так і жанчыны. На целах многіх былі надпісы «Я люблю жыццё» і «Паважаў мой веласіпед».

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Жыллёвая палітыка

ПАМЕР КРЭДЫТУ Ў СІСТЭМЕ БУДЗБЕРАЖЭННЯЎ МАГЧЫМА ПАВЯЛІЧЫЦЬ

Летась у студзені наша сям'я стала ўдзельнікам сістэмы будзбержэнняў. Тады мы з сынам адкрылі ў Клімавічах у Беларусьбанку жыллёва-накапальны рахунак на суму 40 мільёнаў рублёў. Быў заключаны дагавор з банкам, згодна з якім праз 19 месяцаў мы маглі тады атрымаць крэдыт памерам 160 мільёнаў рублёў. Потым адбылася дэвальвацыя, і цяпер за гэтыя 160 млн рублёў нейкага жылля ў сталіцы ўжо не купіш. Пад які працэнт нам ужо ў жыцці могуць даць крэдыт і ці магчыма нейкім чынам павялічыць суму крэдыту, бо цэны на жыллё істотна павялічыліся?

Пётр ЦЫГАНOK, в. Галічы, Магілёўская вобласць.

У аддзеле крэдытавання насельніцтва Беларускага, куды рэдакцыя звярнулася з гэтымі пытаннямі, нам адказалі наступнае. З моманту ажыццяўлення сістэмы будаўнічых зберажэнняў (2006 год) банк пастаянна аналізуе ступень задавальненасці ўдзельнікаў сістэмы гэтым фінансавым прадуктам

і, зыходзячы са сваіх магчымасцяў, ідзе насустрач абгрунтаваным пажаданням.

Менавіта таму, у мэтах абароны інтарэсаў удзельнікаў сістэмы будаўнічых зберажэнняў, банкам 10 ліпеня 2011 года было прынята рашэнне, згодна з якім працэнтная стаўка па крэдыце ў сістэме будзбержэнняў роўная памеру сярэднеўзважанага стаўкі рэфінансавання за перыяд тэрміну дзеяння дагавора жыллёвых зберажэнняў, павялічанай на адзін працэнтны пункт.

У сувязі з гэтым спецыялісты Беларускага адзначаюць, што стаўка па крэдытах, якія прадастаўляюцца цяпер у межах сістэмы будзбержэнняў, значна меншая за памер, які вызначаўся папярэднімі ўмовамі пры ўступленні грамадзян у сістэму будаўнічых зберажэнняў.

Што тычыцца павелічэння памеру крэдыту, то пры павелічэнні індэкса цэн у будаўніцтве па заяве ўдзельніка сістэмы будзбержэнняў пералічваецца памер гэтага крэдыту з прымяненнем індэкса цэн у будаўніцтве.

Сяргей КУРКАЧ

МІТРАПАЛІТ ІЛАРЫЁН ПЕРАСАЦЯРОГ АД ПЕРАНОСУ Ў БЕЛАРУСЬ АСТАНКАЎ ІАСАФАТА КУНЦЭВІЧА

Тэма правоў чалавека не можа вырашацца па-за кантэкстам паняцця адказнасці

Размова пра гэта заішла падчас прэс-канферэнцыі, якую старшыня АДДэла знешніх Царкоўных сувязяў Маскоўскага Патрыярха мітрапаліт Валалакамі ІЛАРЫЁН даў напрыканцы свайго візіту ў Беларусь.

Каментуючы па просьбе журналістаў сучасныя ўзаемаадносіны праваслаўных і каталікоў на тэрыторыі Беларусі, мітрапаліт Іларыён сказаў:

— Мне здаецца, сама гісторыя Беларусі паказала, што гэтыя дзве канфесіі могуць мірна суіснаваць, але вельмі важна пазбягаць якіх былі было сутыкненняў. Павінен сказаць, што мы з трывогай пачулі пра планы некаторых рэлігійных структур перанесці ў Беларусь астанкі Іасафата Кунцэвіча — асобы вельмі супярэчлівай. Я адкрыта казаў і ў размове з дзяржаўным скаратаром Ватыкана кардыналам Бертанэ, і са старшыней Папскай рады па сядзевішчэнні хрысціянскаму адзінству кардыналам Кохам, што такога роду акцыя ніяк не будзе спрыяць кансалідацыі беларускага насельніцтва і не выкліка сымпатыі да каталіцкай царквы. Наадварот, яна можа выклікаць у паміж старыя раны, нанесеныя ў тую эпоху, калі праваслаўныя і каталікі знаходзіліся на гэтых землях у стане варажасці. Я заклікаў кіраўніцтва Каталіцкай царквы ўстрымацца ад гэтай акцыі.

Тэму адзінства хрысціян мітрапаліт Іларыён закрануў і пры адказе на пытанне пра магчымасць сустрэчы (у тым ліку на тэрыторыі Беларусі) Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі з Папам Рымскім:

— Мы заўсёды, адказваючы на гэты пытанне, кажам, што такая сустрэча магчыма, але магчыма яна пры пэўных умовах. А менавіта — калі мы будзем разумець, што яна дапаможа вырашыць тыя праблемы, якія існуюць ва ўзаемаадносінах паміж Каталіцкай і Праваслаўнай царквамі. Мы не можам разлічваць на тое, што гэтыя праблемы будуць вырашаны падчас самой сустрэ-

ізалогія спажывецкага грамадства, якая пануе сёння ў заходніх краінах, не была характэрна для нашых краін, і гэта нешта новае, што асабліва моцна ўплывае на маладое пакаленне.

Сучаснасці датычылася і пытанне пра стаўленне Царквы да актыўнасці руху ў абарону правоў эсэксуальных меншасцяў, якая назіраецца ў Заходняй і Усходняй Еўропе:

— Лічу, што тэма правоў чалавека не можа вырашацца па-за кантэкстам паняцця адказнасці. Чалавек мае не толькі правы, але і абавязкі: перад сабой, перад грамадствам, перад Богам.

Характэрнай асаблівасцю дэмакратычных рэжымаў з'яўляецца тое, што яны ўаўляюць платформу для рознага роду меншасцяў, што само па сабе, здавалася б, добра. Але праблема ўзнікае тады, калі воля меншасці сутыкаецца з воляй большасці, і калі, каб дагарадзіць меншасціям, пачынаюць ігнараваць волю большасці. А самае галоўнае, што згаданыя меншасці будуюць сваю ідэалогію на такіх пачатках, якія непрыемальныя з пункту гледжання рэлігійнага чалавека. Тут ужо і светлагляд сутыкаецца з тым, што з'яўляецца для большасці людзей не проста важным, але святым. У гэтым сэнсе мы кажам, што прадстаўнікі гэтых меншасцяў замахваюцца на тое, што павінна заставацца непарушым — на абсалютных маральных каштоўнасцях, якія мы атажамляем з Божымі заповятамі.

Таму, вядома, вельмі важна, каб і ў дзяржаўным будаўніцтве, і ў грамадскіх дыскусіях найперш улічвалася меркаванне большасці людзей, а таксама нацыянальныя традыцыі кожнай дзяржавы. Калі на змену традыцыйнаму жыццёваму ўкладу прыходзяць тыя парадзімы, якія заснаваны на нейкіх ідэалагічных тэорыях, іх не ўлічваюць самамясцядом большасці людзей, гэта становіцца крыніцай канфлікту і можа прыводзіць да рознага роду правакацый. І гэта не толькі не кансалідуе грамадства, а наадварот, палірызуе яго.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

▲ У Гродне падвалі выніку конкурсу на стварэнне помніка Максіму Багдановічу. За 4 месяцы мастакі і скульптары прапанавалі журы каля 20 ідэй. Конкурсная камісія абрала скульптурную кампазіцыю «Вянок» групы сталічных мастакоў на чале з Леанідам Гумілеўскім. Плануецца, што яе ўстанавяць у цэнтральным парку імя Жылбярэа побач з фантанам, недалёка ад дома-музея Максіма Багдановіча. Класік беларускай літаратуры правёў у Гродне дзясцінага.

▲ У Беларусі на новае месца жыхарства і працы ў студзені-лютым г.г. пры садзёянні службы занятасці перасяліліся 50 сем'яў беспрацоўных. Больш за ўсё такіх сем'яў, што змянілі прапіску, было ў Мінскай вобласці (20).

▲ Пад коламі пасажырскага цягніка Брэст — Масква загінуў хлопец 1992 года нараджэння. Індэнт адбыўся на станцыі Івацэвічы. Загінуў — мясцовы жыхар, ён працаваў зваршчыкам. Малады чалавек вяртаўся дадому з працы. Не пераначуючы ў адсутнасці цягніка, хлопец пайшоў цераз рэйкі па пешаходным насціле. На яго галаве быў капюшон, а сам ён славаў музыку ў навушніках. Машыніст цягніка заўважыў пешахода за 150 метраў і пачаў сігналіць, аднак хлопец не рэагаваў. Давялося ўжыць экстрэнае тармажэнне, аднак пазбегнуць наезду не ўдалося.

АБЗАЦ

▲ Каля 300 голых веласіпедыстаў праехалі 11 км па вуліцах сталіцы Перу Лімы. Удзельнікі акцыі такім чынам выказалі свой пратэст супраць непаважлівых адносінаў да іх кіроўцаў і ўраду краіны, які не падтрымлівае веласіпедны спорт. Акрамя гэтага, веласіпедысты заклікалі змяніць аўтамабілі на веласіпеды. Па-першае, гэта дабратворна адыб'ецца на экалогіі, а па-другое, знізіць лік загінулых у ДТЗ. Бунтары былі ў сподобнай абодзмі раздзетыя. У незвычайным веларабаву прынялі ўдзел як мужчыны, так і жанчыны. На целах многіх былі надпісы «Я люблю жыццё» і «Паважаў мой веласіпед».

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

НАВІНЫ
ПАДЗЕІ
ФАКТЫ

ЗАГІНУЛІ Ў ГРУЗАВІКУ

Як паведамліла «Звяздзе» ў Віцебскім абласным упраўленні па надзвычайных сітуацыях, грузавік «Мерседэс-Бенц» стаў у так званай прамысловай зоне Ксты (г. Полацк). Калі работнікі міліцыі адкрылі дзверы кабіны, то убачылі целы двух мужчын са слядамі тэрмічнага ўздзеяння. У кабіне былі ў наяўнасці ўсе прыкметы вынікаў пажару. Якія высветлілася, загінулыя — жыхары Мінска, 1956 года нараджэння. Паводле слоў работнікаў прамоны, на пагрузку яшчэ 7 сакавіка прыехалі дзве машыны. Адно загрузілі, а другая засталася на тэрыторыі. Паводле слоў сведка, кіроўцы 8 сакавіка знаходзіліся ў стане моцнага агняненія, таму адмовіліся пайсці ў гасцініцу. Праз тры дні работнікі звярнулі ўвагу, што ніхто не выходзіць з машыны. Вядома, што грузавік зарэгістраваны ў Мінску і належыць індывідуальнаму прадпрыемальніку. Разглядаюцца дзве версіі — неасцярожнасць пры курэнні і няспраўнасць аўтаномнага ацяпляльнага прыбора.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ВЁСКУ ПАКІНУЛІ БЕЗ АГАРОДЖЫ

149 секцый металічнай агароджы выкрадзены ў вёсцы Астражанка Лельчыцкага раёна. Старшыня пасялковага Савета трыох звяртаўся ў міліцыю, бо злымынікі выкрадал

Соцыум

ПЯТРОВІЧ НА ЧАЙЦЫ

Гэта ў горадзе можа быць па-веснаваму цёпла і сыра, а на беларуска-расійскім памежжы, у Мсціслаўскім раёне, яшчэ ляжаць снягі. Праз сумёты на прасёлчаных дарогах сацыяльны работнік Сяргей Лявонаў прапрацаваў на санях, у якія запрэжаны конь па мінюшчы Чайка.

Аддаленыя вёскі нярэдка доўраць незвычайнае для гараджаніна адчуванне іншага вымярэння. Нібыта машына часу пераносіць цябе ў іншы свет — з патрыярхальным бытам, прастадушнымі людзьмі і амаль ідэальным пейзажамі навокал. Восі і тут, у Валюніках, з неба падае пушыстымі камяксамі снег, праз аблікі прабіваецца няяркае сонейка, ціха рыпяць і мякка едуць сані, духмяная сена і коўдра абараняюць ад холаду, а Сяргей Пятровіч пад фірчанне Чаікі расказвае пра сваё жыццё і працу.

— Мая дапамога патрэбна адзіночым старым людзям. Два разы на тыдзень я набываю ў аўтакраме і прывожу ім неабходныя прадукты, таксама прыходзіць брыкет і дрывы, ваду. Рабыно ўсё, што трэба па гаспадарцы.

Сяргей Пятровіч 47 гадоў, ён родам з Мсціслаўшчыны, але давёўся працаваць і на заводзе ў Магілёве, і на чыгуны ў Крычаве, і ў мясцовай сельскай гаспадарцы. Потым стаў сацыяльным работнікам і «прыжыўся» на гэтай працы.

Мы зязджаем у Сасноўку — адзін з хутароў, якія і ўтвараюць вёску Валюнікі. На вясковую вуліцу толькі некалькі жылых дамоў (шмат данчых і ўвогуле закінутых). У дварох хатах жыўць адзіночкі пенсіянеркі, яшчэ ў ад-

права. Яна — былая настаўніца і вучыла Лявонава ў школе. Цяпер кажа, што ён добры хлопец, кемлівы і энергічны памочнік, на якога заўсёды можна разлічваць. Мужа Някевай ужо няма, а сыны жывуць з сем'ямі ў гарадах.

— Зразумела, мне тут, на краі свету, адзінока, але я пакуль да нявестак не збіраюся. Яны вельмі добрыя, грэх дрэннае слова сказаць, але не хачу маладым перашкаджаць. Сыны прыязджаюць часта, а два разы на тыдзень дапамагае Сярожа. Ён вясковы хлопец, усё па гаспадарцы ведае і спрытна робіць.

Пакуль Сяргей Пятровіч прабівае лапатай сцэжку да хлява,

ДАВЕДКА: У Магілёўскай вобласці сацыяльнымі службамі абслугоўваюцца на даму 11,1 тысячы непрацаздольных жыхароў. Увогуле ў рэгіёне жыве амаль 15 тысяч адзіночкіх пенсіянераў. Усім непрацаздольным па неабходнасці сацыяльныя службы гатовы падставіць сваё плячо, абяцанне ў Камітэце па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Магілёўскага аблвыканкама.

каб прынесці ў хату брыкет, ды едзе з вялікімі бітонамі па ваду да калодзежа, Валянціна Дзмітрыеваўна размаўляе з гасцямі, прадстаўнікі сельскай і раённай улады.

— Хутка 80 гадоў, але я трымаюся. Дбаюць пра нас улады. Бачыце, які добра мне плячоўка калі хаты пачысцілі? Хоць сама-лёт прыймаюць.

Увесь стол Валянціны Дзмітрыеваўны завалены таблеткамі, побач — папулярная лячэбная расліна залаты вус, на сяньце рамкі са старымі фотаздымкамі. Лепшы сябра — чорны кот Міціль — вядомы ў акрузе прымушовай дыетаі: ката выпадкова закрылі ў лазні, дзе не было вады і ежы, і спахапіліся толькі праз тыдзень (!). Выжыў, але моцна схуднеў, стаў нервовым і кожны раз пры набліжэнні людзей бурчочка як магутны трактар...

— Я тут не гарую, — робіць выснову пенсіянерка. — Але добра, што ёсць сацыяльныя работнікі. Не толькі дапамога, але і ўсе навіны раскажа: як хто жыве з далёкіх месцаў. Сярожа — мая сувязь з «вялікай зямлёй».

Як расказала старшыня Мушынскага сельскага Савета Волга Дадкіна, Валюнікі — сапраўды самы аддалены населены пункт на тэрыторыі. На невялікіх аб'яднаных хутарах тут жыве ўсяго 30 чалавек, і гэта ў асноўным старыя адзіночкія людзі.

— Калі б не сацыяльныя работнікі, то ім складана прыйшлося б, — лічыць Волга Яўгеніева. — Пажылым людзям патрэбна клопат. Таму сацыяльны работнік у нас ёсць у кожнай вёсцы.

На той жа вуліцы наведваем мужа і жонку Пуцілаў.

— Абслугоўваюць нас добра, — запэўнівае Валянціна Ільініна, і яе муж Павел Алксандравіч з ёй цалкам згодны. — Ён усё робіць, што ні папросім.

Пакуль ідзе гутарка — Сяргей Пятровіч прынёс дроў у хату. «Праца нармальна!» — гаворыць Сяргей Пятровіч. Да кожнага з пенсіянераў, зразумела, патрабуюцца сваёй падыходзіць і цярпенне. Не усё бывае гладка, здаюцца (як і ўсюды) напружаныя сітуацыі. Але імкненне ўладкаваць спрэчныя пытанні дапамагае захаваць добрыя адносіны.

але і на бягучы. Здавалася б, усё зразумела, ды дзе там! Пытанне аб адлічэнні грошай выносіцца на агульны сход, і большасць галасуе... супраці! Такая сітуацыя складалася і ў нашым кааператыве. У мінулы год (да існаў устанавлены парадкі і ніхто не аспрэчвае яго. А вось у жыллёвым кааператыве сітуацыя іншая. Што датычыцца аплаты за ваду, газ, электрычнасць, то тут аплачваюць без усякіх ага-ворака. Вялікая ўвага надаецца і сваім кватэрам. Каб прывесці іх да ладу, грошай гаспадары не шкадуюць. Драўляныя вокны мяняюць на пластыкавыя, а дзверы ў кватэрах спрэс новыя — на некалькі замкоў.

Але Радзіма ў нашага чалавека заканчваецца за парогам кватэры. Агульная нерухомая маёмасць дома (міжкватэрныя лесвічныя клеткі, ліфты, дах, падвал, каналізацыя, водаправод...) многіх жылцоў ужо мала цікавіць, бо, каб падтрымліваць іх у парадку, неабходна штомесячна ўносіць грошы. Я сам жыву ў жыллёвым кааператыве і ведаю праблему знутры. Як толькі размова заходзіць пра грошы, адразу ўзнікаюць непаразуменні. Напрыклад, паўстала пытанне рамонту даху — тут жа ў адказ: «Хто жыве на апошнім паверсе, няхай і рамантуе!» Атрымліваецца, што ў 90-кватэрным доме дах патрэбны толькі пятому паверху! Але ж існуюць законы, па якіх такая адлічэнні абавязаны быць агульнымі.

Вось і Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 43 ад 28.01.2008 года сцвярджае: «Арганізацыя забудовшчыка абавязана забяспечыць адлічэнні на капітальны рамонт дапаможных памяшканняў, канструктыўных элементаў, інжынерных сістэм дома пры яго эксплуатацыі па ўстаноўленым парадку» (арт. 26).

Грошы павінны адлічвацца не толькі на капітальны рамонт,

— Старыя — нібыта малыя, — кажа Волга Дадкіна. — Але ніякіх скаргаў на сацыяльных работнікаў да нас не паступала.

На заробак сацыяльнага работніка, які абслугоўвае дзясятка чалавек, Сяргей Пятровіч не скардзіцца. Прыкладна паўтара мільёны — на «хлеб з маслам» вяскоюў хапае. Маўляў, будзем разлічваць на тое, што ёсць, даглядаць сям'ю, гадаваць дзяцей. Сам ён таксама жыве на адным з хутароў Валюніку.

— Я так думаю, што мая праца сапраўды патрэбная, — каментуе Лявонаў. — Цяжка сабе уявіць, што старыя людзі з хворымі нагамі пойдучы да аўтакрамы па прадукты. Можна, і дойдучы, але як потым вярнуцца з цяжкай сумкай? І калодзеж тут глыбокі — пакуль з яго ваду выцягнеш... Ды я не адзін такі — нас, сацыяльных работнікаў, шмат.

Адзіночства старых людзей у аддаленых і, як кажуць, бесперспектыўных вёсках — гэта актуальная праблема сельскага жыцця.

— Але гэтыя людзі не застаюцца без нашай увагі, — падкрэслівае старшыня Мушынскага сельскага Савета. — Мы літаральна нядаўна аб'ездзілі і абшлі ўсіх разам з прадстаўніком аддзела МНС і участковым. Бо цяпер халодная і рызківая праца з пункту гледжання пажараў пара. Трымаем на кантролі гэтае пытанне, ды і ўвогуле ніколі не пакідаем па-за ўвагай адзіночкіх старых.

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара. Мсціслаўскі раён

Непрыгожая справа

ВЯРЦЕЛІ, ЯК ХАЦЕЛІ СПРАВДАЧНАСЦЮ НА ДРАГІЧЫНСКІМ КАМБІКОРМАВЫМ ЗАВОДзе

ЗДІУЛЕННЕ, калі не скажаць больш, выклікаюць маштабы некаторых махінацый і «бяспрашнасць» іх, так бы мовіць, аўтару. На што яны спадзіваліся, падтасоўваючы дакументы, хутчэй за ўсё, будуць тлумачыць у судзе... Але ўсё па парадку.

Да Драгічынскага камбікормавага заводу ў свой час далучылі прыгараднае сельгаспрадпрыемства, якое цяпер называецца сельгаспрадпрыемства вытворчы філіял «Прыазёрны». На фермах «Прыазёрнага» ўтрымліваюцца цяляты розных узростаў груп.

Але ў канцы мінулага года ў Камітэт Дзяржакантролю рэспублікі паступіў сігнал ад вяскоюўцаў аб тым, што жывёлагадоўчая праца на фермах вядзецца нездавальняюча, маюць месца значныя падзяжы маладняку. Але апошнія факты кіраўнікі як філіяла, так і галоўнага прадпрыемства умела ўтойваюць ад справаздачнасці. Як вядаму кіраўніку праграмнай і арганізацыйнай работы абласнога КДК Віктар ВАСІЛЕУСКІ, пісьмо было накіравана ў Брэст. Камітэт Дзяржакантролю Брэсцкай вобласці арганізаваў пазакпланавую праверку гаспадарчай дзейнасці камбікормавага заводу.

Высветлілася, што на фермах вышэйзаваненага філіяла «Прыазёрны» нідзе не паказаны факт падзяжы 256 цялят. Па дакументах выходзіла, што менавіта такую іх колькасць сельгаспрадпрыемства прадало сваім працаўнікам... жывой вагой. А калі праверылі маладняк на ферме вёскі Сірэнеўка, ака-

злася, што разыходжанні паміж сапраўднай вагой цялят і тым, што пазначана на паперы, складалі ў групе «бычкі на адкорме» — 2093, а ў групе «бычкі на дарожчванні» — 8375 кілаграмаў.

Акрамя таго, былі выяўлены іншыя парушэнні. Хоць справы на прадпрыемстве ішлі не лепшым чынам, яго кіраўнік сябе не крыўдзіў, сваіх спецыялістаў — таксама. Так, пры наяўнасці пратэрмінаванай запасычанасці па атрыманай бюджэтнай пазыцы ў памеры 23,4 мільёна рублёў, у сакавіку 2011 года дырэктар і галоўным спецыялістам заводу былі выплачаны прэміі на суму больш за 24 мільёны рублёў.

Не дзіўна, што пасля праверкі была заведзена крымінальная справа ў дачыненні да галоўнага бухгалтара ААТ «Драгічынскі камбікормавы завод», а таксама пяць крымінальных спраў у дачыненні да загадчыкаў фермаў філіяла «Прыазёрны». Пазней, падчас дадатковых праверак, усплыла яшчэ адна непрыгожая справа вышэйназванага прадпрыемства. На гэты раз «засвяцілася» кіраўнік назіральнага савета ААТ. Менавіта яна прыняла рашэнне прадаць трохпакетную кватэру, якая знаходзілася на балансе заводу і была ацэнена амаль у 110 мільёнаў рублёў, усяго за 40,9 мільёна... Каму? Дырэктару прадпрыемства. Цяпер і кіраўнік назіральнага савета знаходзіцца пад следствам. А дырэктар ААТ вызвалены ад пасады. Лагічнае завяршэнне гісторыі атрымала пасля таго, як Следчы камітэт перадаў матэрыялы ў суд і суд вынес рашэнне.

Святлана ЯСКЕВІЧ

Сямейныя справы Пузанкевічаў

Сям'я Пузанкевічаў — прадстаўнікі рэдкай прафесіі ў нашай краіне. Справа ў тым, што муж і жонка, Генадзь і Таццяна, — адны з нямногіх у Беларусі, хто вырабляе чучалы птушак і жывёл. Першым у сям'і захаляцца гэтай справай стаў Генадзь, пасля да яго далучыліся Таццяна і дзеці. Сёння Пузанкевічы — адны з самых вядомых таксідэрыстаў Беларусі.

У гэтым доме заўсёды чуваць спеў жывых птушак. У клетках і вальерах жывуць дэкаратыўныя куры з розных краін свету. Папугай Арчы, адзіны зеленакрылы ара ў краіне, — сапраўды сабар сям'і. А яшчэ тут займаюцца рабілі-тацыяй драпежных птушак: Генадзь Канстанцінавіч даглядае двух беркутаў, якіх прывезлі ледзь жывых.

Генадзь Пузанкевіч больш чым за трыццаць гадоў вырабіў каля сямі тысяч чучал. Яго калекцыя (у асноўным птушкі) — больш за 250 асобнікаў — унікальная для Беларусі і па колькасці, і па разнастайнасці. Каго тут толькі няма! Мядз-

ведзь, лось, кракадзіл, мноства розных птушак — усё гэта можна пабачыць у доме гаспадары, у сапраўдным музеі, які мае статус асабліва каштоўнай прыватнай заалагічнай калекцыі Рэспублікі Беларусь. Не здарма гаспадар гэтых работ запрашаюць не толькі прыватныя калекцыянеры, але і буйныя заапаркі і заалагічны інстытуты свету. Напрыклад, у адноўленым Музеі прыроды, што ў Белаўскай птушчы, амаль 80% чучал птушак выраблены Генадзем Пузанкевічам, як, дарэчы, і ў музеі Прыпяцкага запаведніка, дзе гэтая лічка дасягае амаль 100%.

Генадзь дзеліцца, што чучала зрабіць можа кожны, а вось «гэтыя вельмі складана. Дарэчы, робіць ён свае экспанаты з загінулых прадстаўнікоў фаўны, бо з'яўляецца працэдурам любімых паляванню і мэтаанірава-нага знішчэння жывых істот.

Генадзь Канстанцінавіч — дасведчаны фатограф. Бывае, суткамі праседжаў у зарасніках дзеля аднаго добрага здымка. Затое потым яго фатаграфія станаўліцца ілюстрацыямі да падручнікаў, а назіранні — каштоўнымі звесткамі для Чырвонай кнігі Беларусі. Да таго ж ён — вялікі аматар падарожнічаць. У вольны час Генадзь і Таццяна наведваюць розныя краіны і менавіта там, пашыраючы свае веды па біялогіі, набываюць рэдкіх птушак і расліны.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.

г. Жодзіна.

КАТЫ НАС ПРЫРУЧЫЛІ

ВЫСТАВА катой, якая прыйшла ў Бабруйску, карыстаецца вялікай папулярнасцю. Супрацоўнікі выставачнай залы мастацкага музея імя Папалўскага, дзе праходзіла выстава, прызналіся, што даўно не бачылі такога наплыву наведнікаў. Людзі сталі ў чарзе, каб паглядзець на ўсю гэту вусату і папалўскага прыгажосць.

Арганізатарам выставы выступіў клуб аматараў катой «Баскет». У Бабруйск прывезлі прыкладна сотню розных парод: «голых» сфінксаў, плюшавых «брытанцаў», вялікіх і лапдохных да рысяў мейн-кунаў, пушыстых персаў і шмат іншых яшчэ мала вядомых шырокай публіцы парод. «Хто б мог уявіць, што адзін «фуртвая шарык» здольны прынесці столькі радасці!» — з гэтай вядомай ірландскай прымаўкай цалкам пагадзіліся жыхары Бабруйска.

Ілона ІВАНОВА.

ПАМЯЦІ МАШЭРАВА

На Віцебшчыне адбыўся лыжны паход у гонар гадавіны з дня нараджэння П.М. Машэрава.

Каманда моладзі Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава пабывала ў месцах, звязаных з жыццём выдатнага грамадскага дзеяча: у Сенненскім раёне, дзе Пётр Міронавіч нарадзіўся, Расонскім, дзе ён працаваў у школе перад пачаткам Вялікай Айчыннай вайны. Удзельнікі паходу ўсклалі вянкi да помнікаў і мемарыялаў, чысцілі снег на падворках ветэранаў, дапамагалі наводзіць парадкі.

ВЫРАТАВАЛЬНІКІ — ВЫДАТНЫЯ РЫБАКІ

Выратавальнікі Віцебшчыны паказалі майстэрства... па падлёднай лоўлі рыбы падчас абласных спаборніцтваў.

На лёд возера Лосвіда ў Віцебскім раёне выйшлі прадстаўнікі ац абласнога ўпраўлення МНС, так і гарадскіх і раённых аддзелаў, а таксама грамадскага аб'яднання «Выратавальнікі».

У СІМФЕРОПАЛЬ НА ХАЛЯВУ

43-гадовая жыхарка Оршы, правадзіла, умудрылася па чужым службовым дакуменце бясплатна даехаць да Сімферопалі і назад.

Для таго, каб атрымаць бясплатна пасаджныя білеты ў цягнік Віцебск — Сімферопаль і Сімферопаль — Полацк «прадпрыемляная» дама прад'явіла спецыяльнае транспартнае пасведчанне, якое належыць іншай работніцы чыгуны. Апошняя працуе ў Аршанскім вагонным дэпо. У дачыненні да «зайкі» заведзена крымінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

■ Прамая лінія газеты «Звязда» і радыёстанцыі «Мір»

ЦЯЖКІ «ЯБЛЫЧАК»

Сумесна з радыёстанцыяй «Мір» наша газета правяла «прамую лінію» па тэме асаблівасцяў пераходнага ўзросту. На пытанні карэспандэнтаў, а таксама слухачоў і чытачоў адказаў псіхолог Мінскага гарадскога клінічнага дзіцячага аддзялення псіхалагічнага дыспансэра Віктар ГУБКІН.

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 3 і 6 сакавіка.)

— **Мінск, Надзея. Дачцэ 17 гадоў. Выхоўваю адна. Апошнія пяць гадоў стасункі нашы пагоршыліся. Дачка праўляе грубасць, не цікавіцца мамі жыццём і мамі праблемамі, што мяне вельмі крыўдзіць. А на людзях яна ветлівая і пашчотная...**

— Гэта якраз прыклад таго, што ў дзярчынны праблема не з соцыумам, а менавіта з маці. Незразумела, па-першае, чаму маці крыўдзіцца. Ад дзіцяці не трэба патрабаваць, каб яно замяняла мужа. Калі вы хочаце пагаварыць пра дарослыя праблемы, ідзіце да дарослай сяброўкі. Калі ж дзіця адмаўляецца дапамагаць, то, хутчэй за ўсё, вы з самага ранняга дзяцінства не прывучалі яго да такіх сямейных узаемаадносін. Чаго ж патрабаваць, калі дзіця вырасла?

Усё, што мы пасляваем даць дзіцяці да 7 гадоў, то і будзем атрымліваць на працягу, як мінімум, наступных дзесяці. Праўда, у дробязях мы заўсёды можам спрабаваць адпрацоўваць свае «памылкі»... Дапусцім, у пакоі дзіцяці непарадак. Часам ён нават падтрымлівае. Для таго, каб дзіцяці нешта спатрэбілася, і яно паспрабавала навесці парадак па закліку ўласнай душы, а не па жорсткім патрабаванні бацькоў. А часам бацькам не лішне прагнаваць сваю дапамогу, каб кантракта паказаць, як прыгожа можна зрабіць.

У выхаванні трэба спалучаць мяккасць характэру і жорсткасць патрабаванняў. Калі мы прад'яўляем нейкае патрабаванне, яно павінна быць, па-першае, адно, па-другое, кароткае і адэкватнае. Калі мы кажам, што дзіця павінна прыходзіць дадому ў 22.00, то павінны патлумачыць, чаму так і не інакш. І тут не можа быць ніякіх ваганняў. Дарчым, ідэальны варыянт — каб дзіця клалася спаць у 21.00. У супрацьлеглым выпадку мы бачым у школе сонныя вочы, рассеянасць, няздольнасць да вучобы ў прынцыпе.

11 МЕДЫЦЫНСКІХ РАБОТНІКАЎ СТАЛІ АХВЯРАМІ ПАЦЬЕНТАЎ І ІХ СВАЯКОЎ

Паводле інфармацыі Беларускага прафесійнага саюза работнікаў аховы здароўя, за 2011 год у арганізацыйных сістэмах Міністэрства аховы здароўя пацярпелі на вытворчасці 56 работнікаў галіны, пры гэтым два работнікі загінулі і 12 работнікаў атрымалі цяжкія траўмы. У 2010 годзе смяротных выпадкаў удалося пазбегнуць.

Асноўнай прычынай траўмавання работнікаў аховы здароўя застаюцца дарожна-транспартныя здарэнні. Прычым у абсалютнай большасці выпадкаў ДТЗ адбыліся па віне кіроўцаў старонніх арганізацый і уладальнікаў асабістага аўтатранспарту. Другой па значнасці і колькасці пацярпелых прычынай вытворчага траўматызму з'яўляюцца супрацьпраўныя дзеянні іншых асоб — у першую чаргу, пацыентаў і іх сваякоў.

Машэраў пачынаў раніцу са «Звязды»

Блізілася 60-годдзе «Звязды».

— Трэба, каб на ўрачыстым пасяджэнні выступіла тая дзіўчына з экіпажа экскаватара, якой ты прыз вазіў, — паклікаў да сябе галоўны рэдактар Аркадзь Апанасавіч Тоўсцік. — Падскок яшчэ раз, пагавары, дапамажы саставіць невялічкую, але ёмістую прамоўку. І дадаў: «Май на ўвазе, будзе Пётр Міронавіч...»

Урачыстасць адбывалася ў зале Бэлдзярфілармоніі. Без помпы, па даўно наезджаным сцэнары: даклад, прывітанні, канцэрт.

Перад самым пачаткам пасяджэння з'явіўся падняўшы, быццам увесь адпрасаваны, мужчына. Папрасіў адно крэсла з левага боку

ў радзе чацвёртым ці пятым не займаць. Мы зразумелі: ахоўнікі, будзе высокая асоба.

Калі пад'ехаў першы сакратар ЦК, ніхто і не заўважыў. У суправаджэнні рэдактара А.А. Тоўсціка ён выйшаў з-за куліс. Зала зааглападзіралася. Пётр Міронавіч, высокі, элегантны, не па гадах стройны, спыніўся на сярэдзіне сцэны, запляскаў у адказ. Далоні вялікія, сялянскія, вочы, ад якіх густымі праменьчыкамі разягталіся маршчынікі, лучыліся дабрыняй і прыязнасцю. Прыгожы твар свяціўся светлай, чыста машэраўскай усмешкай. Яе можна параўнаць хіба што з гагарынскай. Цягнуўся гэты рытуал не больш за паўхвіліны.

І вось далі слова «маёй экскаватаршчыцы». Гаварыла яна бойка, на добрай беларускай мове. У паперыну амаль не заглядвала. Пётр Міронавіч слухаў яе вельмі ўважліва,

зрэдку пра нешта шаптаўся з рэдактарам. Як потым расказваў Аркадзь Апанасавіч, Машэраў быў у захапленні ад маладой палескай прыгажуні, яе няглёгкай працы. Тут ён не шкадаваў далоняў.

Сюжэт з урачыстасці прайшоў вечарам па беларускім тэлебачанні, справаздачу надрукавалі ўсе рэспубліканскія і абласныя газеты, дзе, вядома ж, не абмінулі прывітанне Пятра Міронавіча і дзяўчыны-меліяратара.

Потым, бываючы ў камандзіроўках у розных кутках краіны, людзі часта пыталіся: «Ці праўда, што Машэраў кожны рабочы дзень пачынае са «Звязды»?» — «А як жа, — адказваў без ценю сумнення, — заўсёды са «Звязды». Нават у выхадні!»

Мікалай ШЛОМА, Супрацоўнік «Звязды»: 1973—1985 гг.

Нечаканы канфлікт

Побач з кансерватарыяй, на тым месцы, дзе сёння стаіць шыкоўны атэль «Еўропа», быў будынак старадаўняга, амаль трылявага ўзрэйскага тэатра.

Цяпер ужо і не памятаю, дзеля чаго я трапіў у гэты куточак Мінска менавіта ў той момант, калі вялізная чыгуначная «груша» разбіла сцены будынка. З грукатам і пылам падалі буйныя кавалкі збудавання, якое ў далёкім мінулым было храмам Мельпамені. І вось на маіх вачах яму трэба было кануць у Вечнасць. Вырашаю, што трэба зрабіць фотаздымак. Няхай будзе ў маім архіве, магчыма, калі небудзь спатрэбіцца.

Выцягваю з сумкі фотаапарат і паспяваю адзін раз націснуць на кнопку. Раптам нехта за маёй спінай бесцэпрымонна пляскае далонню па плячы. Я ніяк не рэагую і працягваю трымаць фотаапарат на ўзроўні вачэй. Чакаю, каб зрабіць яшчэ адзін «дубль». Але ж нехта працягвае пляскаць па плячы.

— Прашу не замінаць! — кажу гэтыя словы, а сам сачу за рухам чыгуначнай «грушы», каб націснуць на кнопку менавіта ў момант удару па сцяне. — Грамадзянін! Перастаньце фатаграфавач! Я павярнуўся і ўбачыў перад

чынам бацькі павінны ўдзельнічаць у школьным жыцці? Можна быць, вы дадце некалькі парад, як трэба паводзіць сябе бацькам школьнікаў з іх настаўнікамі, дырэктарам школы, каб гэта было на карысць і школе, і дзецім?»

— Бацькі павінны ўдзельнічаць у школьным жыцці роўна столькі, колькі гэта неабходна для ведання сапраўднага становішча з пасляжывасцю. А не для таго, каб спрабаваць такім чынам падняць ацэнкі ці рэйтынг вучня.

— **Брэст, Вольга, маці 16-гадовага сына. Зараз, напаяўна, усе дзеці захапляюцца камп'ютарам, засынаюць з мабільнымі... Так ці інакш узнікаюць пэўныя праблемы: і ў саміх дзяцей, калі гаварыць пра эфектыўнасць іх навучаньня ў школе, і ў нас, бацькоў, якія часта не могуць знайсці аргументаў для таго, каб скі-**

раваць дзяцей на нейкія карысныя рэчы. Як трэба сябе паводзіць бацькам? Што забараняць?

— Забараняць і вучыць трэба значна раней за 16 гадоў. Змагацца з залежнасцю, калі яна ўжо сфарміравалася, неверагодна цяжка.

— **Віцебская вобласць, Аляўціца Мікалаеўна. Майму сыну зараз 13 гадоў. На ішчасце, у нас поўная сям'я, аднак наш тата — чалавек па натуре вельмі мяккі і, як правіла, «строга прыдзірлівае» ўсім і я. Таму ў мяне пытанне: якім чынам я павінна праводзіць размовы на далікатныя тэмы пра ўзаемаадносінны палюў і што рабіць, калі знаходзіш у кішэння сына цыгарэты?»**

— Па-першае, няхай растлумачыць праводзіць бацька — праўляюць сябе як мужчына. Пра цыгарэты таксама можна пагаварыць, але калі дзіця даведаецца, што вы без папярэджання залезлі ў кішэню, ён вам верыць ужо не будзе. Проста абмяркуйце з сынам праблему курэння, а калі адчуеце пах, вось тады можна пагаварыць і больш дэталёва!

— **Калі мы нешта хаваем, заможваем, то толькі патрауем сітуацыі, спрыяем ёй. Такія сітуацыі неабходна вырашаць усё ж такі з прыцягненнем міліцыі.**

Святлана БАРЫСЕНКА

ЯК СТАЦЬ ІДЭАЛЬНЫМ БАЦЬКАМ ДЛЯ ПАДЛЕТКА?

1. У сям'і, дзе ёсць падлетак, дарослы павінны выступаць то ў ролі вядучага, то ў ролі вядзенага, то ў ролі аўтарытэта, то ў ролі «чайніка». Бацькі павінны пастаянна адаптавацца да змены сітуацыі і настрою, праўляюць гібкасць да меркавання і поглядаў ІНШАЙ асобы — уласнага дзіцяці.

2. Не камандуйце і не кіруюці! Ваша дзіця больш не верыць абстрактным словам і дэкларацыям, яно аналізуе вашы дзеянні, стратэгіі, статус.

3. Не толькі слухайце дзіця, але і назірайце за яго рэакцыямі. Задавайце сабе пытанні: «Чаму ён так (неадэкватна) рэагуе?». Паверце, дзіця не хоча змагацца, яно хацела б разабрацца.

4. Не плануіце канкрэтны вынік жыццёвага ўдзяснення, ён усё роўна будзе іншым. Вы задумвалі адно, а атрымалася зусім іншае — радуйцеся. Дзіця пазбавіла вас яшчэ аднаго стэрэатыпу. Гэта спрыяе росту вашай асобы, правакуе спантаннасць рэакцыі.

5. Не бойцеся рызыкаваць разам з падлеткам, здзіўляйце яго. Пошук новых спосабаў узаемадзеяння з дзіцем хутчэй дапаможа пачаць гутарку на адной мове.

6. Перадавайце дзіцяці свой аптымізм. Шэраг змен, якія адбываюцца з падлеткам, успрымаюцца ім трагічна. Дапамажыце яму глядзець на любыя сітуацыі з лёгкай, аптымістычнай пазіцыі. Нельга жартваць толькі з эмоцыі.

7. Фільтуйце інфармацыю, якая датычыцца праблем падлеткавага ўзросту. Далёка не ўсё, пра што вы чытаеце, адносіцца менавіта да вашага дзіцяці. І не ўсё, што можа адбыцца з падлеткам, абавязкова адбудзецца менавіта з вашым дзіцем.

8. Не забывайцеся на сямейныя каштоўнасці і

традыцыі, якія існуюць у вашай сям'і. Менш дэкларуйце і больш паказвайце на сваім прыкладзе перавагі тых ці іншых каштоўнасцяў.

9. Падлетак імкнецца да адказнасці толькі там, дзе яна яму выгадна. Задача бацькоў — навучыцца дзіцяці сваёй адказнасцю з ім і ў іншых, малавыгадных, на першы погляд, абласцях. Дзіця павінна зразумець: усё, што адбываецца ў яго жыцці і жыцці яго сям'і, адбываецца не толькі дзякуючы дарослым, як гэта было ў раннім дзяцінстве, але і дзякуючы яго дзеянням.

10. Падлетак — не гліна, а бацькі — не скульптары. На жаль, дарослым не па сілах вылепіць ідэальнае дзіця, бо ў яго — іншае ідэальнае Я. Бацькі павінны толькі дапамагчы мяняцца і становіцца дарослым, зыходзячы з рэальных пампжненняў.

11. Дапамагайце дзіцяці рабіць канкрэтныя крокі да яго мэт. Гэта важна для самавызначэння. Вядучая роля і адказнасць тут належыць яму, а дарослыя — толькі «аксакаль», здольныя падзяліцца ўласным досведам па запіце дзіцяці.

12. Вучыце не баяцца памылкаў. Паказвайце вопыт падзення і ўзлётаў на прыкладах з уласнага жыцця і жыцця іншых значных для дзіцяці людзей, а не на пастаянным «разборы яго палётаў».

13. Звярніце ўвагу падлетка на тое, што любімо чалавеку ўласцівыя ўнутраныя супярэчлівасць, неадназначнасць, канфлікт жаданняў і матываў паводзіў. Пазіцыя «ўсе пра гэта праходзіць» значна менш уразліва, больш абароненая, чым пазіцыя «я такі неспаслядоўны».

14. Самапазнаанне — прэрагатыва любога, хто думае і адчувае, незалежна ад узросту і статусу.

■ Пытальнік

НА ЯКУЮ МЕДДАПАМОГУ РАЗЛІЧВАЦЬ, МАЮЧЫ ПАСВЕДЧАННЕ НА ПРАВА ЖЫХАРСТВА?

Калі можна, дык хацелася б працягчы тлумачэнні кампетэнтных органаў па наступным пытанні. Мая сваячка нарадзілася ў Беларусі. Выйшла замуж за ваеннага, ездзіла па ваенных гарадках СССР і за яго межы. Потым муж атрымаў прызначэнне ва Украіну, там атрымаў кватэру. Пасля развалу СССР ім давалося прыняць украінскае грамадзянства. Некалы гадоў сваячка прыязджае даглядаць сваю хворую састарэлую маці. Зараз хоча аформіць пасведчанне на права жыхарства (па сямейных абставінах пакуль не можа канчаткова застацца). Нас цікавіць пытанне: маючы пасведчанне на права жыхарства, што яна можа атрымаць у плане медыцынскага абслугоўвання? Ці будзе якая бясплатная меддапамога ці усё застанецца платным?

Л.В. ПРАКАПОВІЧ, г.Жлобін. Адказ на запыт чытачкі рэдакцыя атрымала ва ўпраўленні аховы здароўя Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта. «Медыцынская дапамога грамадзянам Украіны, якія маюць пасведчанне на права жыхарства ў Рэспубліцы Беларусь, аказваецца ў адпаведнасці з Пагадненнем, падпісаным галавамі дзяржаў — удзельніцамі Садаўжэнсці Незалежных Дзяржаў (г. Масква, 17 сакавіка 1997 года).

На падставе Пагаднення, хуткая і неадкладная медыцынская дапамога (раптоўныя вострыя станы і захворванні, што пагражаюць жыццю хворага ці здароўю наваколных, няшчасныя выпадкі, атручэнні, траўмы, роды і неадкладныя станы ў перыяд цяжарнасці) аказваецца па бесплатнай аснове.

З моманту, калі паграза жыццю ліквідавана, аказанне медыцынскай дапамогі будзе вясціся планавіа і на платнай аснове, па зацверджанні ва ўстановах аховы здароўя для замежных грамадзян з пасведчаннем на права жыхарства прэйскурантах».

І зноў — падзенне на рэйкі ў метро...

Толькі на мінулым тыдні мы двойчы паведамлялі пра здарэнні ў сталічных метрапалітэне, калі на пугях аказаліся людзі. Прычым тыя выпадкі адбыліся адзін за адным. І вось на гэтым тыдні — чарговае паведамленне на тую ж тэму.

— Прыкладна а палове 23 гадзіны на станцыі «Усход» першай лініі метрапалітэна з платформі ўпаў на пугі непрадучы мужчына 1978 года нараджэння, жыхар Мінска, — распаўёў падрабязнасці здарэння старшы інспектар Цэнтра даследаванняў у галіне беспякі жыхадзёйнасці Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Алег Малевіч. — Праз тры хвіліны работнікі метрапалітэна дасталі пацярпелага на платформу. Спыненне руху цягніку не было. Мяркуюцца, што прычынай падзення стала асабіста неасцярожнасць: мужчына быў нападлітку.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Салодкія падарункі для чатырох любібы

— Я сапраўды самы шчаслівы чалавек! — усміхаецца Аляксандр Загічэткін. Дома ў Слоніме яго чакаюць чатыры любія жанчыны — маці Ірына, бабуля Людміла, жонка Качарына і дачушка Дамініка. Іх Аляксандр і павіншаваў скажымымі торціцамі, што прывёз з камандзіроўкі.

Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.

АЎТОБУСЫ ПОЙДУЦЬ ПА РЭЙКАХ

Закупіць новыя рэйкавыя аўтобусы збіраюцца ў Магілёўскім аддзяленні Беларускай чыгункі.

Гэтая навінка беларускай вытворчасці цяпер праходзіць выпрабаванні. Мяркуюцца, што рэйкавыя аўтобусы замяняць дызельныя цягнікі на ўчастках, дзе не самы вялікі пасажыраток. Яны больш эканамічныя: паліва патрабуецца ў некалькі разоў менш. Да таго ж, яны камфортныя для пасажыраў і маюць сучасны выгляд. У Магілёўскай вобласці рэйкавыя аўтобусы плануецца закупіць сёлета альбо на пачатку наступнага года і выкарыстоўваць іх на чыгуначных маршрутах у Крычаўскім і Асіповіцкім кірунках.

Ілона ІВАНОВА. 24 марта 2012 года в 11.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Брестская трикожная фирма «Злма».

Повестка дня: 1. О сведениях Общества. Собрание будет проходить по адресу: г. Брест, ул. Куйбышева, 13. Начало регистрации участников собрания: 10.30. УНП 200295587

Утерянный бланк строгой отчетности «Страховой полис обязательного медицинского страхования иностранных граждан» формы 2РН серии БВН, в количестве 1 штуки № 0097211 Филиала Белгосстраха по Минской области считать недействительным. УНН 600013344

Изменения в проектной декларации по объекту «Многоэтажный жилой дом со встроенными объектами торгового-общественного назначения и многоуровневой гараж-стоянкой № 3 по генплану по пр. Дзержинского в границах пр. Дзержинского и ул. Щорса — ул. Железнодорожной — пер. Разинского — пер. 1-го Извозного» (1-я очередь, без строительства ТП №40.6 по генплану), опубликованную в газете «Звязда» 17.12.2011 года, газете «Республика» 25 ноября 2011 года.

Застройщик: Общество с дополнительной ответственностью «Айрон», зарегистрировано Минским горисполкомом решением от 30 ноября 2000 г. № 1397 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100070331. Юридический и почтовый адрес: Республика Беларусь, 220020, г. Минск, проспект Победителей, дом 89, корпус 2, помещение 10, каб. 18, 41. **Тел. 8 (017) 216 00 09.**

Не далі скрасці дубы

Жыхар Бабруйска арганізаваў незаконную высечку дрэў і намагаўся вывезці з лесу ў Калінкавіцкім раёне драўніны на 30 мільёнаў рублёў, але быў затрымань.

«Лесаруб» паквапіўся на адну з самых каштоўных парод — на дуб. Іх было зрэзана больш за чатыры дзясяткі, прычым парушальніку спатрэбілася толькі ніжняя частка камяля, а голле і астатняя драўніна пакадлілася.

Як расказваў галоўны ляснічы Калінкавіцкага лясгаса Аляксандр Русецкі, падчас планавага рэйду леснікі натрапілі на следы ад колаў грузавіка, які прывёлі іх да месца высечкі, дзе якраз стаўу МАЗ з прычэпам. Людзі каля машыны казалі, што нічога не ведалі, бо іх толькі папрасілі перавезці зрэзаныя дрэвы. Тым не менш, у хуткім часе ўдалося знайсці таго, хто высеку арганізаваў. Як аказалася, ён ужо нават паспеў знясіці пакунікую на амаль скрадзеныя 60 кубаметраў драўніны.

Паводле інфармацыі УУС Гомельскага аблвыканкама, з пачатку года ў вобласці за парушэнне ляснога заканадаўства складзена каля 270 працаткаў. Бабруйскаму «лесарубу», у прыватнасці, за дубы пагражае да 5 гадоў пазбавлення волі.

Ганна ГАРУСОВІЧ.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное производственное объединение «МИНСКСТРОЙ» 220050, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А режим работы: с 8.30 до 17.45, перерыв 13.00—14.00, тел.: 227 52 36, 226 03 01

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Выполняя функции заказчика, объединением с 2006 по 2011 год построены и введены в эксплуатацию жилые дома:

— ул. Матусевича, д. 90, пр-т Рокоссовского, д. 76, д. 78, пр. Рокоссовского, 80, пр-т Независимости, д. 168, корп. 1, пр-т Независимости, д. 168, корп. 2, пр-т Независимости, д. 168, корп. 3, ул. Есенина, д. 40, ул. Есенина, д. 42, ул. Есенина, д. 36, д. 38, ул. Матусевича, д. 52, д. 72, ул. Папанина, д. 18, ул. Стариновская, д. 2, ул. Колесникова, д. 16, д. 18, д. 20 и др.

Лицензия № 02250/0264117 выдана Министерством архитектуры и строительства РБ 09.04.2007 года сроком на пять лет.

Объединение осуществляет строительство объекта «Жилой район Масюковщина. Микрорайон Масюковщина-6. Жилой дом № 7 по генплану» в г. Минске.

Свидетельство (удостоверение) № 500/1109-2650 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него от 09 ноября 2011 г.

Земельный участок площадью 0,3595 га. Проектом предусмотрено устройство подъездов, пешеходных связей, установка малых архитектурных форм, озеленения, организация детских игровых, спортивных, хозяйственных площадок.

Здание жилого дома запроектировано из шести секций. Количество жилых помещений жилого дома — 214. Серия жилого дома — 3А-ОПБ.

Начало строительства — май 2011 года.

Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию в соответствии с ПЛОС — май 2012 года.

Проектно-сметная документация прошла в установленном порядке государственную экспертизу от 20.12.2010 № 1491-60/10 с учетом изменений от 28.02.2012 г. № 88-60/12.

Договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться с гражданами, состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, по направлениям администрации районов г. Минска на строительство квартир с №1 по №136, №140, №141, №145, №146, №150, №151, №155, №156, №160, №168, №169, №166, №170, №171, №175, №176, №181, №182, №185, №186, №189, №190, №193, №194, №197, №198, №201, №202, №205, №206, №209, №210, №213, №214

и гражданами, не состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, на строительство квартир №137, №138, №139, №142, №143, №144, №147, №148, №149, №152, №153, №154, №157, №158, №159, №162, №163, №164, №167, №168, №169, №172, №173, №174, №177, №178, №179, №180, №183, №184, №187, №188, №191, №192, №195, №196, №199, №200, №203, №204, №207, №208, №211, №212.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА
Организатор аукциона – Березинский районный исполнительный комитет

№ лота	Местоположение земельного участка, кадастровый номер	Срок аренды, лет	Площадь земельного участка	Назначение земельного участка	Условия продажи	Расходы, связанные с проведением аукциона	Начальная цена объекта, доллар США по курсу НБ РБ на дату принятия решения	Сумма задатка, доллар США по курсу НБ РБ на дату принятия решения
1.	Минская область, г. Березино, ул. Мултана, д. 62А 620450100001003152	50	0,4859	для строительства цеха заморозки плодово-ягодной продукции и складско-холодильника	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка; - возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона на р/с 3602611000202 ЦБУ № 602 филиала № 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, код 810, код платежа 04616; расходы по размещению извещения о проведении аукциона в СМД будут определены на основании счета-фактуры; - заключение победителем аукциона с Березинским райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок; - получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения на проведение проектно-исследовательских работ разработкой строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года. Обязательное условие аукциона – регистрация предприятия в Березинском районе.	5380067 в т.ч.: 119000 – за ос. регистрацию; 5226067 – за вылопнен. работы по формированию зем. участка, 35000 – госпошлина	10782,9	1078,29

1. Аукцион состоится 17 апреля 2012 года в 10.00 в зале заседаний Березинского райисполкома по адресу: г. Березино, ул. Октябрьская, 18.
 2. Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Березино, ул. Октябрьская, 18, 2-й этаж, кабинет № 18 с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.
 3. Кроме того, в комиссию или организацию представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованный в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованным в установленном порядке доверенным или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном

порядке переводом на белорусский или русский язык.
 При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.
 4. Сумма задатка перечисляется на р/с 3602611000202 ЦБУ № 602 филиала № 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, код 810, УНП 600013635, код платежа 04022.
 5. Аукцион признается несостоявшимся, если заявления на участие поданы менее чем двумя участниками. Предмет аукциона не может быть продан по начальной цене.
 6. Победителем аукциона должен подписать протокол в день проведения аукциона. Внесение платы за предмет аукциона осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения местным исполнительным комитетом решения о предоставлении победителю аукциона земельного участка.
 7. Шаг аукциона – 5 процентов от преддвудейной цены, называемой аукционством.
 Дополнительно информацию можно получить по тел.: 8 (01715) 5 57 71, 5 56 39.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.
 Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «МАЗ», утвержденным организатором торгов.
 К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также предоставившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного поручения о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.
 Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019, в ре-

Извещение о проведении 16 апреля 2012 года торгов по продаже имущества ОАО «МАЗ»

Предмет торгов (наименование продаваемого имущества)	Местонахождение продаваемого имущества	Сведения о продавце	Сведения об организаторе торгов	Начальная цена предмета торгов	Сумма задатка	Сведения об обременениях
- помещение коммунального хозяйства № 3Н общей площадью 365,1 кв.м, инвентарный номер 500/D-683912; - пожарная сигнализация и система оповещения о пожаре гостиницы.	г. Минск, пр-т Партизанский, д. 147, пом. 3Н	ОАО «МАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021 г. Минск, 217 23 03	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, 227 48 36	147 500 000 белорусских рублей	147 000 000 белорусских рублей	аренда

гиональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583.
 Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и не включает НДС.
 Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.
 Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).
 Торги состоятся 16 апреля 2012 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 14.03.2012 по 12.04.2012 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.
Телефоны для справок:
 (017) 227 48 36 (УП «Минский городской центр недвижимости»);
 (017) 217 23 03 (ОАО «МАЗ»).

Открытое акционерное общество «СВЯЗЬИНВЕСТ»

Учетный номер платёжника: УНП 100886904. Единица измерения: млн руб.
 Адрес: 220068, г. Минск, ул. Некрасова, д. 144, пом. 60

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2012 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года		На конец отчетного периода	
		2	3	4	5
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ					
Основные средства:					
первоначальная стоимость	101	7 349		11 245	
амортизация	102	1 760		2 273	
остаточная стоимость	110	5 589		8 972	
Нематериальные активы:					
первоначальная стоимость	111	1 388		1 491	
амортизация	112	911		1 340	
остаточная стоимость	120	477		151	
Доходные вложения в материальные ценности:					
первоначальная стоимость	121	24		24	
амортизация	122	1		-	
остаточная стоимость	130	23		24	
Вложения во внеоборотные активы	140	-		-	
В том числе:					
незавершенное строительство	141	-		-	
Прочие внеоборотные активы	150	-		-	
ИТОГО по разделу I	190	6 089		9 147	
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ					
Запасы и затраты	210	17 632		19 328	
В том числе:					
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	4 432		4 929	
животные на выращивании и откорме	212	-		-	
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	213	700		1 185	
расходы на реализацию	214	4		17	
готовая продукция и товары для реализации	215	3 171		3 494	
товары отгруженные	216	8 245		8 241	
выполненные этапы по незавершенным работам	217	-		-	
расходы будущих периодов	218	1 080		1 462	
прочие запасы и затраты	219	-		-	
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	570		985	
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидается в течение 12 месяцев после отчетной даты)	230	-		-	
В том числе:					
покупателей и заказчиков	231	-		-	
прочая дебиторская задолженность	232	-		-	
Долгосрочная задолженность (платежи по которой ожидается в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	520		3 402	
В том числе:					
покупателей и заказчиков	241	-		-	
поставщиков и подрядчиков	242	138		371	
по налогам и сборам	243	5		2 504	
по расчетам с персоналом	244	37		154	
разных дебиторов	245	336		354	
прочая дебиторская задолженность	249	4		19	

1	2	3	4
Расчеты с учредителями	250	-	-
В том числе:			
по вкладам в уставный фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства	260	8 367	23 054
В том числе:			
денежные средства на депозитных счетах	261	-	-
Финансовые вложения	270	4 688	118
Прочие оборотные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	31 777	46 887
БАЛАНС (190 + 290)	300	37 866	56 034
ПАССИВ			
Код строки	На начало года	На конец отчетного периода	
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	60	60
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-	-
Резервный фонд	420	25	25
В том числе:			
резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	25	25
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422	-	-
Добавочный фонд	430	10 840	14 775
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	17 074	17 297
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	265	13 064
ИТОГО по разделу III	490	28 264	45 221
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	3 325	112
Кредиторская задолженность	620	6 277	10 701
В том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	1 999	7 921
перед покупателями и заказчиками	622	1 148	417
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	-	-
по прочим расчетам с персоналом	624	-	-
по налогам и сборам	625	2 167	1 703
по социальному страхованию и обеспечению	626	-	-
по лизинговым платежам	627	-	-
перед прочими кредиторами	628	963	651
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	-	-
В том числе:			
по выплате доходов, дивидендов	631	-	-
прочая задолженность	632	-	-
Резервы предстоящих расходов	640	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	690	9 602	10 813
БАЛАНС (490 + 590 + 690)	700	37 866	56 034
Из строки 620:			
долгосрочная кредиторская задолженность	701	-	-
прочая кредиторская задолженность	702	6 277	10 701

Активы и обязательства, учитываемые за балансом

1	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
Арендованные (в том числе полученные в пользование, лизинг) основные средства	001	5 997	5 997
Товарно-материальные ценности, принятые на ответственное хранение	002	-	454
Материалы, принятые в переработку	003	87	205
Товары, принятые на комиссию	004	-	-
Оборудование, принятое для монтажа	005	472	112
Бланки строгой отчетности	006	-	-
Списанная в убыток задолженность неплатежеспособных дебиторов	007	7	9
Обеспечения обязательств и платежей полученные	008	-	-
Обеспечения обязательств и платежей выданные	009	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства основных средств	010	-	-
Основные средства, сданные в аренду (лизинг)	011	-	-
Нематериальные активы, полученные в пользование	012	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства нематериальных активов	013	46	-
Потеря стоимости основных средств	014	-	-

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января по 31 декабря 2011 года

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период		За аналогичный период прошлого года
		2	3	
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	63 873	66 476	
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	10 551	10 978	
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010 - 011)				
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	020	53 322	55 499	
Справочно:				
из строки 010 сумма государственной поддержки (субсидий) на покрытие разницы в ценах и тарифах	021	0	0	
Собестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	46 405	38 948	
Валовая прибыль (020 - 021 - 030)	040	6 917	16 551	
Управленческие расходы	050	-	0	
Расходы на реализацию	060	3 045	1 880	
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020 - 030 - 050 - 060)	070	3 872	14 671	
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ				
Операционные доходы	080	1 065	667	
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	081	3	4	
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080 - 081)	090	1 062	663	
В том числе:				
проценты к получению	091	727	572	
доходы от участия в создании (учредительстве) других организаций	092	0	0	
доходы от операций с активами	093	335	91	

1	2	3	4
прочие операционные доходы	099	0	0
Операционные расходы	100	318	105
В том числе:			
расходы по уплате	101	11	0
расходы от операций с активами	102	306	91
прочие операционные расходы	109	2	14
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (090 - 100)	120	744	558
III. ВНЕОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внеоперационные доходы	130	8 389	771
Налоги и сборы, включаемые во внеоперационные доходы	131	16	9
Внеоперационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внеоперационные доходы) (130 - 131)	140	8 373	762
Внеоперационные расходы	150	2 331	687
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внеоперационных доходов и расходов (140 - 150)	160	6 042	75
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (± 070 ± 120 ± 160)	200	10 658	15 304
Расходы, не учитываемые при налогообложении	210	69	64
Доходы, не учитываемые при налогообложении	220	7 485	184
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (± 200 + 210 - 220)	240	7 982	15 184
Налог на прибыль	250	1 872	3 388
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	185	461
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	8	4
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200 - 250 - 260 - 270)	300	8 593	11 455
Справочно (из строки 300):			
сумма предоставленной льготы по налогу на прибыль	310	-	1 068
Прибыль (убыток) на акцию	320	-	-
Количество прибыльных организаций / сумма прибыли	330	0/0	0/0
Количество убыточных организаций / сумма убытка	340	0/0	0/0

РАСШИФРОВКА ОТДЕЛЬНЫХ ВНЕОПЕРАЦИОННЫХ ДОХОДОВ И РАСХОДОВ

Показатель	За отчетный период				За аналогичный период предыдущего года</	
------------	--------------------	--	--	--	--	--

УРОКІ ГІСТОРЫІ БАЦЬКІ БЕЛАРУСКІХ ГАРАДОЎ

У Грамадскім прэс-цэнтры сталічнага Дома прэсы адбылася прэс-канферэнцыя з нагоды падрыхтоўкі да юбілею Полацка.

Але яе можна было назваць і «круглым сталом» на тэму «Полацк — калыска беларускай дзяржаўнасці. Да 1150-годдзя з дня заснавання». У Доме прэсы сабраліся прадстаўнікі тых ведамстваў і ўстановаў, якія маюць непасрэднае дачыненне да святкавання гэтай даты. Таму праблематыка святкавання юбілею аднаго з самых старажытных гарадоў не толькі Беларусі, але і Еўропы, была асветлена кваліфікавана, падрабязна і з розных бакоў. І сапраўды, тэма для размовы была абрана цікавая, змястоўная і, часам здавалася, неабсяжная. Полацк — унікальная тэрыторыя. Адзін толькі факт: у склад Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка ўваходзяць 11 музеяў. У 2010 годзе горад стаў першай культурнай сталіцай Беларусі. Карацей, ёсць што абмеркаваць.

Старшыня Полацкага гарвыканкома Аляксандр ПАЗНЯК, на плечы якога лёгка асноўны цяжар па правядзенні шматлікіх святковых мерапрыемстваў, быў галоўным, так бы мовіць, носьміякерам на сустрэчы з журналістамі. І не дзіўна. Сёння ўсе намаганні кіраўніцтва горада накіраваны на падрыхтоўку да свята. Работа гэта шматгранная і шматпланавая. У прыватнасці, стварэнне сучаснай турыстычнай інфраструктуры, якая б дазволіла гораду прымаць тысячы турыстаў з блізкага і далёкага замежжа. Ужо распрацавана адпаведная канцэпцыя. Яе галоўныя палажэнні будуць рэалізаваны на працягу двух гадоў. За гэты час плануецца добраўпарадкаваць тэрыторыю вакол Сафійскага сабора і Спаса-Ефрасіннеўскага манастыра, аднавіць асобныя гістарычныя аб'екты, зрабіць больш камфортнымі ўмовы прыёму турыстаў, узвесці дзве гасцініцы і рэстаран.

Увогуле Аляксандр Пазняк раскажаў прысутным шмат цікавага аб ходзе падрыхтоўкі да 1150-годдзя Полацка. Напрыклад, што пры актыўным удзеле гарвыканкома да юбілею выдана кніга «Полацк — бацька гарадоў беларускіх», брашуры, буклеты і праспекты, таксама створаны рэкламныя відэаролі, распрацаваны сумесна з прыбалтыйскімі партнёрамі турыстычны маршрут па беларуска-балтыйскім рэгіёне праз Полацк.

Але галоўны акцэнт быў зроблены на тых мерапрыемствах, якія пройдуць у горадзе з 25 мая па 5 чэрвеня. Гэта будзе апафеоз святкавання юбілею. Яго праграма пачнецца з вялікага канцэрта «Шэдэўры опернага мастацтва каля сцен старажытнай Сафіі» і фесту сярэднявечнай культуры. У гэтыя святочныя дні будзе дадзены старт веларабегу па гарадах, якія ўваходзілі ў склад Полацкага княства, адкрыцца выстава «Беларускія мастакі Полацка», «Крыўікі кірмаш» рамёстваў, адбудзецца прэзентацыя гандлёва-рамесных падворкаў «Полацкі гандлёвы пасад» і шэраг іншых цікавых забаўляльных мерапрыемстваў. А навукоўцы і даследчыкі збіраюцца на міжнародную навукова-практычную канферэнцыю «Полацк і Полацкая зямля ў гісторыі і культуры Еўропы». 5 чэрвеня завершыць свята горада хросны ход ад Сафійскага сабора, які адбудзецца менавіта ў дзень памыці Ефрасінні Полацкай.

Намеснік міністра культуры Тадэвуш СТРУЖЭЦКІ заўважыў, што 1150-годдзе Полацка — гэта падзея нацыянальнага і міжнароднага значэння, якая будзе ўрачыста адзначацца па ўсёй краіне, а таксама за яе межамі. У прыватнасці, пры садзейнічэнні аўтарытэтных міжнароднай арганізацыі ЮНЕСКА пра юбілей беларускага горада даведваюцца не толькі жыхары і госці Парыжа (месяца штаб-кватэры ЮНЕСКА), але і ў іншых краінах. Яны там пройдуць пры падтрымцы і ўдзеле нашых суайчыннікаў. А ў нас цікавай аб'яце быць прэзентацыя юбілею Полацка ў Нясвіжы — культурнай сталіцы Беларусі 2012 года. Усе гэтыя мерапрыемствы, на думку намесніка міністра, будуць спрыяць папулярнасці нашай краіны ў свеце.

Леванід ГУЛЯКА, упаўнаважаны па

справах рэлігіі і нацыянальнасцяў, нагадаў прысутным, што Полацк яшчэ і калыска беларускай духоўнасці. Гэтая тэма таксама будзе гучаць падчас святкавання юбілею, бо ў горада слаўныя хрысціянскія традыцыі. Яго прываслаўная епархія мае ўжо больш чым тысячгадоўную гісторыю. Больш за тое, казаў Леванід Гуляка, заснаванне горада практычна супадае з заснаваннем Полацкай прываслаўнай епархіі. Гэта змяняльная акалічнасць. Таму ў красавіку ў Полацку намерана правядзенне міжнароднай рэлігійнай канферэнцыі, якая пройдзе пад знакам трох Святых Сафіяў — з Ноўгарада, Кіева і Полацка. Пройдзе і выстава «Пасхальная радасць зямлі Полацкай». А міжнароднае свята званой парадзе палачан і іх гасцей у дні святкавання юбілею. Намечаны і іншыя цікавыя мерапрыемствы.

У сваю чаргу, **Вячаслаў ДАНИЛОВІЧ, дырэктар Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі**, паведамаў аб удзеле навукоўцаў у падрыхтоўцы да юбілею. Гэтую работу яны пачалі загодзі. Бо дастойнае ўшанаванне слаўнага мінулага патрабуе і яго адпаведнага грунтоўнага асэнсавання гісторыкамі і даследчыкамі. Яны ўжо шмат зрабілі: да друку падрыхтавана калектыўная манарграфія навукоўцаў, якая прысвечана гісторыі Полацка. Па словах Вячаслава Даніловіча, гэта ўнікальнае выданне, аналаг якога адсутнічае ў гісторыяграфіі. Манарграфія будзе выдана прайлостварана.

Унікае практычнае пытанне: а ці можна будзе знайсці прытулак у горадзе ў святочныя дні для ахвотных на свае вочы пабачыць, як палачане, уся краіна адзначае сьпелны юбілей? Аляксандр Пазняк ужо пачаў: праблемы з гэтым не павінны ўзнікнуць. Усяго гарадскія ўлады мяркуюць прыняць прыкладна тры тысячы чалавек. Сярод іх дэлегацыі 18 гарадоў-пабрацімаў Полацка. Нагадаем, ён актыўна развівае пабраціміскія сувязі з гарадамі Расійскай Федэрацыі, Украіны, Малдовы, Літвы, Латвіі, Швецыі, Польшчы, Грузіі, Германіі. На свята таксама запрошаны прадстаўнікі ўсіх акрэдытаваных у Мінску дыпламатычных місій і міжнародных арганізацый.

Леванід ЛАХМАНЕНКА.

ФОРМУЛА БЕССМЯРОТНАСЦІ

Акадэмік Купрэвіч пацвердзіў яе жыццём

Сёлета навуковага грамадскага Беларусі адзначае 115-годдзе выдамога беларускага вучонага, заснавальніка глебайвай энзімалогіі, акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, прафесара, дзяржаўнага дзеяча Васіля Феофілавіча Купрэвіча (1897—1969).

хворых раслін, а таксама пачынае паглыбленую працу па сістэматыцы грыбоў. Восенню 1941 года ў блакадным Ленінградзе ён паспяхова абараняе доктарскую дысертацыю. У самую цяжкія для блакаднага горада дні В.Купрэвіч быў разам са сваім інстытутам, ратаваў каштоўныя калекцыі, абсталёванне (за што пазней быў узнагароджаны медалём за ўдзел у герайчнай абароне Ленінграда), спазнаў усе цяжкасці Ленінградскай блакады. У сярэдзіне 1942 года вучоны быў эвакуіраваны ў Казань, потым накіраваны ў Сыктыўкар і Таджы-

кстан. Там у новых прыродна-кліматычных умовах працягваў вывучэнне грыбоў, у тым ліку іржаўных, складаў гербарый раслін з грыбнымі захворваннямі. Навуковыя заслугі В.Ф. Купрэвіча былі адзначаны выбарам яго ў студзені 1952 года Агульным сходам АН БССР акадэмікам і прэзідэнтам Акадэміі навук БССР, а ў 1953 — членам карэспандэнтам АН СССР. Даследчыка цікавілі і пытанні, звязаныя з працягласцю жыцця, бессмяротнасцю. Пры непасрэдным удзеле вучонага ў 1960-х гадах у сістэме АН БССР упершыню на тэрыторыі былога СССР быў створаны геранталогічны сектар, супрацоўнікі якога вывучалі механізмы старэння арганізма. Ідэі В.Ф. Купрэвіча адносна гэтай праблемы ўнеслі значны ўклад у развіццё геранталогічнай навуцы. Васіль Купрэвіч — аўтар больш за 100 навуковых прац, у тым ліку 7 манарграфій. З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навуцы: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, генетыкі і цыталогіі і інш. Паралельна з навуковай і кіраўнічай працай Васіль Купрэвіч ажыццяўляў працу па прапагандзе навуковых здабыткаў: быў галоўным рэдактарам «Ботанического журнала» (1959—1966), часопісаў «Доклады АН БССР» (1952—1969), «Микология и фитопатология» (1967—1969). У 1967 годзе акадэміку было нададзена званне заслужанага дзеяча навукі, а ў 1969 годзе — Героя Сацыялістычнай Працы. Яго дзейнасць не абмяжоўвалася толькі сценамі Акадэміі навук. Навуковую працу ён паспяхова спалучаў з дзяржаўнай і грамадскай. Неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1951—1954), Вярхоўнага Савета СССР (1954—1969), уваходзіў у склад ЦК КПБ. Талент вучонага і кіраўніка былі высока адзначаны дзяржавай. В.Ф.Купрэвіч узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак паша-

Дзёнікнавыя запісы. 1942 г.

кістан. Там у новых прыродна-кліматычных умовах працягваў вывучэнне грыбоў, у тым ліку іржаўных, складаў гербарый раслін з грыбнымі захворваннямі. Навуковыя заслугі В.Ф. Купрэвіча былі адзначаны выбарам яго ў студзені 1952 года Агульным сходам АН БССР акадэмікам і прэзідэнтам Акадэміі навук БССР, а ў 1953 — членам карэспандэнтам АН СССР. Даследчыка цікавілі і пытанні, звязаныя з працягласцю жыцця, бессмяротнасцю. Пры непасрэдным удзеле вучонага ў 1960-х гадах у сістэме АН БССР упершыню на тэрыторыі былога СССР быў створаны геранталогічны сектар, супрацоўнікі якога вывучалі механізмы старэння арганізма. Ідэі В.Ф. Купрэвіча адносна гэтай праблемы ўнеслі значны ўклад у развіццё геранталогічнай навуцы. Васіль Купрэвіч — аўтар больш за 100 навуковых прац, у тым ліку 7 манарграфій. З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навуцы: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, генетыкі і цыталогіі і інш. Паралельна з навуковай і кіраўнічай працай Васіль Купрэвіч ажыццяўляў працу па прапагандзе навуковых здабыткаў: быў галоўным рэдактарам «Ботанического журнала» (1959—1966), часопісаў «Доклады АН БССР» (1952—1969), «Микология и фитопатология» (1967—1969). У 1967 годзе акадэміку было нададзена званне заслужанага дзеяча навукі, а ў 1969 годзе — Героя Сацыялістычнай Працы. Яго дзейнасць не абмяжоўвалася толькі сценамі Акадэміі навук. Навуковую працу ён паспяхова спалучаў з дзяржаўнай і грамадскай. Неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1951—1954), Вярхоўнага Савета СССР (1954—1969), уваходзіў у склад ЦК КПБ. Талент вучонага і кіраўніка былі высока адзначаны дзяржавай. В.Ф.Купрэвіч узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак паша-

кстан. Там у новых прыродна-кліматычных умовах працягваў вывучэнне грыбоў, у тым ліку іржаўных, складаў гербарый раслін з грыбнымі захворваннямі. Навуковыя заслугі В.Ф. Купрэвіча былі адзначаны выбарам яго ў студзені 1952 года Агульным сходам АН БССР акадэмікам і прэзідэнтам Акадэміі навук БССР, а ў 1953 — членам карэспандэнтам АН СССР. Даследчыка цікавілі і пытанні, звязаныя з працягласцю жыцця, бессмяротнасцю. Пры непасрэдным удзеле вучонага ў 1960-х гадах у сістэме АН БССР упершыню на тэрыторыі былога СССР быў створаны геранталогічны сектар, супрацоўнікі якога вывучалі механізмы старэння арганізма. Ідэі В.Ф. Купрэвіча адносна гэтай праблемы ўнеслі значны ўклад у развіццё геранталогічнай навуцы. Васіль Купрэвіч — аўтар больш за 100 навуковых прац, у тым ліку 7 манарграфій. З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навуцы: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, генетыкі і цыталогіі і інш. Паралельна з навуковай і кіраўнічай працай Васіль Купрэвіч ажыццяўляў працу па прапагандзе навуковых здабыткаў: быў галоўным рэдактарам «Ботанического журнала» (1959—1966), часопісаў «Доклады АН БССР» (1952—1969), «Микология и фитопатология» (1967—1969). У 1967 годзе акадэміку было нададзена званне заслужанага дзеяча навукі, а ў 1969 годзе — Героя Сацыялістычнай Працы. Яго дзейнасць не абмяжоўвалася толькі сценамі Акадэміі навук. Навуковую працу ён паспяхова спалучаў з дзяржаўнай і грамадскай. Неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1951—1954), Вярхоўнага Савета СССР (1954—1969), уваходзіў у склад ЦК КПБ. Талент вучонага і кіраўніка былі высока адзначаны дзяржавай. В.Ф.Купрэвіч узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак паша-

кстан. Там у новых прыродна-кліматычных умовах працягваў вывучэнне грыбоў, у тым ліку іржаўных, складаў гербарый раслін з грыбнымі захворваннямі. Навуковыя заслугі В.Ф. Купрэвіча былі адзначаны выбарам яго ў студзені 1952 года Агульным сходам АН БССР акадэмікам і прэзідэнтам Акадэміі навук БССР, а ў 1953 — членам карэспандэнтам АН СССР. Даследчыка цікавілі і пытанні, звязаныя з працягласцю жыцця, бессмяротнасцю. Пры непасрэдным удзеле вучонага ў 1960-х гадах у сістэме АН БССР упершыню на тэрыторыі былога СССР быў створаны геранталогічны сектар, супрацоўнікі якога вывучалі механізмы старэння арганізма. Ідэі В.Ф. Купрэвіча адносна гэтай праблемы ўнеслі значны ўклад у развіццё геранталогічнай навуцы. Васіль Купрэвіч — аўтар больш за 100 навуковых прац, у тым ліку 7 манарграфій. З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навуцы: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, генетыкі і цыталогіі і інш. Паралельна з навуковай і кіраўнічай працай Васіль Купрэвіч ажыццяўляў працу па прапагандзе навуковых здабыткаў: быў галоўным рэдактарам «Ботанического журнала» (1959—1966), часопісаў «Доклады АН БССР» (1952—1969), «Микология и фитопатология» (1967—1969). У 1967 годзе акадэміку было нададзена званне заслужанага дзеяча навукі, а ў 1969 годзе — Героя Сацыялістычнай Працы. Яго дзейнасць не абмяжоўвалася толькі сценамі Акадэміі навук. Навуковую працу ён паспяхова спалучаў з дзяржаўнай і грамадскай. Неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1951—1954), Вярхоўнага Савета СССР (1954—1969), уваходзіў у склад ЦК КПБ. Талент вучонага і кіраўніка былі высока адзначаны дзяржавай. В.Ф.Купрэвіч узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак паша-

кстан. Там у новых прыродна-кліматычных умовах працягваў вывучэнне грыбоў, у тым ліку іржаўных, складаў гербарый раслін з грыбнымі захворваннямі. Навуковыя заслугі В.Ф. Купрэвіча былі адзначаны выбарам яго ў студзені 1952 года Агульным сходам АН БССР акадэмікам і прэзідэнтам Акадэміі навук БССР, а ў 1953 — членам карэспандэнтам АН СССР. Даследчыка цікавілі і пытанні, звязаныя з працягласцю жыцця, бессмяротнасцю. Пры непасрэдным удзеле вучонага ў 1960-х гадах у сістэме АН БССР упершыню на тэрыторыі былога СССР быў створаны геранталогічны сектар, супрацоўнікі якога вывучалі механізмы старэння арганізма. Ідэі В.Ф. Купрэвіча адносна гэтай праблемы ўнеслі значны ўклад у развіццё геранталогічнай навуцы. Васіль Купрэвіч — аўтар больш за 100 навуковых прац, у тым ліку 7 манарграфій. З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навуцы: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, генетыкі і цыталогіі і інш. Паралельна з навуковай і кіраўнічай працай Васіль Купрэвіч ажыццяўляў працу па прапагандзе навуковых здабыткаў: быў галоўным рэдактарам «Ботанического журнала» (1959—1966), часопісаў «Доклады АН БССР» (1952—1969), «Микология и фитопатология» (1967—1969). У 1967 годзе акадэміку было нададзена званне заслужанага дзеяча навукі, а ў 1969 годзе — Героя Сацыялістычнай Працы. Яго дзейнасць не абмяжоўвалася толькі сценамі Акадэміі навук. Навуковую працу ён паспяхова спалучаў з дзяржаўнай і грамадскай. Неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1951—1954), Вярхоўнага Савета СССР (1954—1969), уваходзіў у склад ЦК КПБ. Талент вучонага і кіраўніка былі высока адзначаны дзяржавай. В.Ф.Купрэвіч узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак паша-

кстан. Там у новых прыродна-кліматычных умовах працягваў вывучэнне грыбоў, у тым ліку іржаўных, складаў гербарый раслін з грыбнымі захворваннямі. Навуковыя заслугі В.Ф. Купрэвіча былі адзначаны выбарам яго ў студзені 1952 года Агульным сходам АН БССР акадэмікам і прэзідэнтам Акадэміі навук БССР, а ў 1953 — членам карэспандэнтам АН СССР. Даследчыка цікавілі і пытанні, звязаныя з працягласцю жыцця, бессмяротнасцю. Пры непасрэдным удзеле вучонага ў 1960-х гадах у сістэме АН БССР упершыню на тэрыторыі былога СССР быў створаны геранталогічны сектар, супрацоўнікі якога вывучалі механізмы старэння арганізма. Ідэі В.Ф. Купрэвіча адносна гэтай праблемы ўнеслі значны ўклад у развіццё геранталогічнай навуцы. Васіль Купрэвіч — аўтар больш за 100 навуковых прац, у тым ліку 7 манарграфій. З ініцыятывы Васіля Купрэвіча ў сістэме Акадэміі навук былі створаны інстытуты, якія сталі флагманамі беларускай навуцы: фізікі, матэматыкі, ядзернай энергетыкі, цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, генетыкі і цыталогіі і інш. Паралельна з навуковай і кіраўнічай працай Васіль Купрэвіч ажыццяўляў працу па прапагандзе навуковых здабыткаў: быў галоўным рэдактарам «Ботанического журнала» (1959—1966), часопісаў «Доклады АН БССР» (1952—1969), «Микология и фитопатология» (1967—1969). У 1967 годзе акадэміку было нададзена званне заслужанага дзеяча навукі, а ў 1969 годзе — Героя Сацыялістычнай Працы. Яго дзейнасць не абмяжоўвалася толькі сценамі Акадэміі навук. Навуковую працу ён паспяхова спалучаў з дзяржаўнай і грамадскай. Неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1951—1954), Вярхоўнага Савета СССР (1954—1969), уваходзіў у склад ЦК КПБ. Талент вучонага і кіраўніка былі высока адзначаны дзяржавай. В.Ф.Купрэвіч узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак паша-

В.Ф. Купрэвіч. 1917 г.

Голас вострава Свабоды

14 САКАВІКА НАШЫ КАЛЕГІ-ЖУРНАЛІСТЫ АДЗНАЧАЮЦЬ ДЗЕНЬ КУБІНСКАЙ ПРЭСЫ

Дата гэтая выбрана невыпадкова. У гэты дзень у 1892 годзе ў Нью-Ёрку выйшаў у свет першы нумар газеты «Patria» («Радзіма»), заснаванай нацыянальным героем Кубы (яго нездарма празвалі Апосталам кубінскай незалежнасці) Хасэ Марці, які кіраваў гэтай газетай аж да самай сваёй смерці, заклаючы з яе старонак кубінцаў да ўзброенай барацьбы за поўнае вызваленне Кубы ад іспанскага каланіяльнага ярма. У тым жа нумары ён апублікаваў асноўныя палажэнні праграмы створанай ім Кубінскай рэвалюцыйнай партыі. А яшчэ ў сваіх артыкулах у газеце ён сфармуляваў і выклаў асноўныя прынцыпы і этычныя патрабаванні рэвалюцыйнай журналістыкі, якімі і сёння кіруюцца журналісты Кубы.

Як прафесійнае свята работнікаў СМІ Кубы 14 сакавіка адзначаецца з 1992 года, калі споўнілася сто гадоў з дня выхаду першага нумара згаданай вышэй газеты. Урачыстыя мерапрыемствы, прысвечаныя Дню кубінскай прэсы, як

Правіла, пачынаюцца задоўга да 14 сакавіка і праходзяць пры актыўным удзеле шырокага грамадскасці. У журналісцкіх арганізацыях усіх правінцый вострава праводзяцца сходкі, канферэнцыі і семінары, арганізуюцца ўскладанне кветак да магіл і помнікаў нацыянальным героям і выдатным журналістам, ідзе вылучэнне кандыдатаў на атрыманне Нацыянальных прэмій за дасягненні ў галіне журналістыкі імя Хасэ Марці і Хуана Гуалберта, а таксама на ўзнагароджанне знакам Саюза журналістаў Кубы — медалём «Фелікс Эльмуса», выпушчаным у

гонар журналіста — удзельніка экспедыцыі на яхце «Гранма». Цэнтральныя ўрачыстасці праходзяць 14 сакавіка ў сталіцы правінцыі, журналісцкая арганізацыя якой па выніках працы за мінулы перыяд была прызнана лепшай. Летас яны прайшлі ў Сант'яга-дэ-Куба, сёлета — месцам іх правядзення былі выбары Лас-Тунас.

Сваё сённяшняе прафесійнае свята — 120-годдзе газеты «Patria» — кубінскія журналісты сустракаюць, застаючыся вернымі прынцыпам і этычным патрабаванням рэвалюцыйнай журналістыкі, сфармуляваным Хасэ Марці.

Іх дзейнасць сканцэнтравана на барацьбе супраць эканамічнай блакады і падрыхтоўцы дзянянню ЗША ў адносінах да вострава Свабоды і хутэйшае вызваленне з амерыканскіх турмаў пяціраіх кубінскіх герояў — барацьбітоў з міжнародным тэрарызмам, якія несправядліва ўтрымліваюцца там насуперак масавым патрабаванням і пратэстам супраць грамадскасці свесце ўжо больш як 13 гадоў. Пажадаем жа нашым кубінскім сябрам поспехаў!

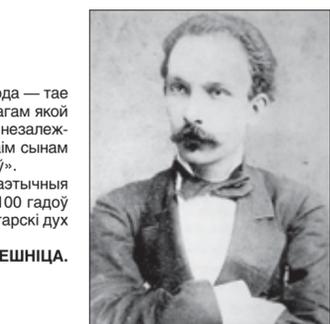
Генадзь ЛАДЫСЕУ, журналіст-мжнароднік.

Дарога да сімвалаў

Некалі Змітрок Бядуля, старанна аглядаючы жыццё ў пошуках мастацкага абгульнення, пісаў з Пасадца ў «Нашу Ніву»: «Не вечна крыўдзе панаваць над прадаўж! Працяжце, браты, з верай, што мы вам спагадаем і чым сі паможам дзеля лепшай долі для ўсіх нас!». У нечым беларускі пісьменнік аказаўся шчаслівым чалавечкам, бо ён дакаваўся лепшай долі. Вялікі і ў многім прарозлівы кубінскі паэт Хасэ Марці (чыне вершы ў перакладзе на беларускую мову прапануе чытачам «Звязды» Мікола Мятліцкі)

кі) загінуў у першым баі — 19 мая 1895 года — тае вайны за незалежнасць, галоўным ідэолагам якой ён якраз быў. Ён змагаўся дзеля таго, каб незалежна дзяржава на Кубе «забяспіла сваім сынам шчаслівае жыццё на працягу многіх гадоў». Засталіся вершы, засталіся чатыры паэтычныя кнігі. І зараз радкі, напісаныя больш як 100 гадоў таму, узбагачаюць трапяткія сэрцы і бунтарскі дух кубінцаў.

Кастусь ЛЕШНІЦА.

Танцуюць усе!

У Магілёве, у спартыўным комплексе «Алімпіец» прайшоў танцавальны конкурс «Усеняе танга — 2012». Сваё майстравства дэманстравалі ўдзельнікі з розных рэгіёнаў краіны — прыкладна дзве сотні пар. Яны выступалі ў трох аддзяленнях, у залежнасці ад узросту і танцавальных праграм. Выдатныя строі, прэгожаа музыка, вытанчаныя рухі — магілёўцы засталіся задаволеныя яркім відэахвілам. Дарэчы, Беларусь з'яўляецца сур'ёзным канкурэнтам на міжнародных конкурсах бальнага танца: нашы пары ўваходзяць у лік палусотні лепшых у свеце.

Алена КАЗЛОВА.

Будзе каму эстафету прыняць

Сертыфікат на Вr100 мільёнаў для набыцця спартыўнага рыштунку навуэнцам аддзялення біятлона гарадской дзіцяча-юнацкай спартыўнай школы № 6 горада Гомеля перадаў начальнік упраўлення КДБ па Гомельскай вобласці Іван Ляскоўскі. Менавіта на базе гэтай спартыўнай установы ў 2006 годзе было адкрыта першае на Гомельшчыне аддзяленне біятлона. Зараз тут займаецца больш за сотню хлопчыкаў і дзячычак. Як адзначыў Іван Ляскоўскі, развіццё біятлона ў рэгіёне набірае абароты. Апошняя партыя інвентару для юных біятліністаў набыта дзякуючы прадпрыемству «Беларуснафта».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

СА ЗБОРНІКА «ПРОСТЫЯ ВЕРШЫ»

Мной чута аб Фівах, Афінах, Негрыцыі і аб Іране, Ды ў ранішніх горных далінах Я выберу з ветрам слатканне.
Нямала гучала гісторыі Пра даўнія сечы, пламяны, Ды выберу ў летнім прасторы На кветчыне пчол перазвоні.
Мной чута, як стогне дуброва, Каўтаючы ранішні вечер, Ды вы мне паверце на слова, Мне вечер — мілейшы на свеце.
Аб лані мне ведама тое: У загоне ёй волі не мець, — Аб сэрцы стамлёным, якое Прывеціла сумную смерць.
***
Ненавіджу хлуслівы горад З вечным шумам, самагой дрэў, Я люблю ўзыходзіць на горы, Слухаць лаўра адвечны спеў.
Я жадаю зрадыцца лясам З беднякмай маёй зямлі, Мне рачулі дасветнай плёсы Морскай шыры мілей былі.
Ну а золата мне не трэба, Багацей з ім марнуе дзень, Мне — і лапкі блакітны неба, Мне — і сонца жывыя прамень.
Хай жа золата льяцца і срэбра, Хай у горане усё гарыць, Мне ж мілей, як і сінь паднеб'я Белы голуб ляцць.
Шукае епіскал іспанскі Каляны для алтара, У мям жа храме гіганцкім Алтар — агнявая зара.
У ім — дываны травяныя,

Сцены з гонкіх ствалоў, І промні ляццяць залатыя З блакітных яго купалоў.
І служка глядзіць з бажніцы, Узносіць малітвы дары, І мчыцца ў сваёй каля

ОБЪЯВЛЕНИЕ ОБ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Компрессор M 155-1 стоимостью 595 980 рублей. Лот № 2. Стенд для испытания форсунок M-106 стоимостью 2 092 860 рублей. Лот № 3. Пульсар сварочный полуавтомат VOLTMEISTER 200 стоимостью 651 420 рублей. Лот № 4. Стенд для балансировки колес ЛС1-1 стоимостью 10 808 820 рублей. Лот № 5. Станция для диагностики и ультразвуковой очистки форсунок CNC 602A стоимостью 6 042 960 рублей.
Собственник (владелец) имущества	ЧУП «Туринг-Авто», УНП 390455409
Местонахождение (адрес) имущества	г.п. Шарковщина, ул. Красная Горка, 30
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Интернет-портале хозяйственных судов Республики Беларусь http://court.by/sales/ С 9 часов 00 минут 09.04.2012 по 18 часов 00 минут 18.04.2012
Справочная информация об организаторе торгов	Хозяйственный суд Витебской области, 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 321, http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Зуев Михаил Евгеньевич, тел./факс: (80212) 49 13 43, (8 044) 734 93 00, старший судебный исполнитель Бородулин Алексей Александрович, тел.: (80212) 49 13 40, (8044) 746 73 00
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в электронных торгах, в течение 15 дней со дня, следующего за днем размещения публичного извещения об электронных торгах на Интернет-портале хозяйственных судов Республики Беларусь, обязано пройти регистрацию. Для регистрации на сайте лицо знакомится с порядком проведения торгов, дает подписку об отсутствии препятствий для участия в торгах в соответствии со статьей 384 ХПК, перечисляет задаток в размере 10 % от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903000023 в 201 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 259, УНП 300007670 не позднее 28.03.2012 и заполняет заявление. Более подробную информацию можно получить на сайте ВХС http://court.by/vitebsk/divestiture/ , http://court.by/sales/ .

**Годовой отчет эмитента
ОАО «ЦЕНТРОЭНЕРГОМОНТАЖ»
за 2011 год**

Адрес: 220033, г. Минск, переулок Велосипедный, 7, тел. 298 48 02

**ИНФОРМАЦИЯ
об открытом акционерном обществе и его деятельности
по состоянию на «1» января 2012 г.**

4. Доля государства в уставном фонде эмитента	0	(всево, в процентах), в том числе:
Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	0	0
Коммунальная – всего	0	0
В том числе:		
областная		
районная		
городская		
5. Количество акционеров, всего – 342.		
В том числе: юридических лиц – 2, из них нерезидентов Республики Беларусь – 2;		
физических лиц – 340, из них нерезидентов Республики Беларусь – 5.		
6. Информация о дивидендах и акциях.		

Наименование показателей	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	миллионов рублей	0	165
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	миллионов рублей	0	165
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	0	630
Дивиденды, фактически выплаченные на одну акцию (включая налоги)	рублей	0	630
Обеспеченность акции имуществом общества	тысяч рублей	223	93
Количество простых акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	1124	31823
В том числе: поступившие в распоряжение общества:		0	11764

дата поступления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества
приобретенные в целях сокращения общего количества акций:	0	0	
дата поступления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	x
03.10.2011	1124		x

7. Отдельные финансовые результаты деятельности:

Наименование показателей	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за минусом НДС, акцизов и иных обязательных платежей)	миллионов рублей	146199	114946
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	миллионов рублей	128191	106247
Прибыль (убыток) – всего	миллионов рублей	11353	1689
В том числе:			
прибыль (убыток) от реализации продукции (работ, услуг)	миллионов рублей	18008	8699
прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	миллионов рублей	293	-29
прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов	миллионов рублей	-6948	-6981
Налоги и сборы, платежи и расходы, производимые из прибыли	миллионов рублей	4404	1370
Чистая прибыль	миллионов рублей	6949	319
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	миллионов рублей	5595	286
Просроченная дебиторская задолженность	миллионов рублей	0	0
Просроченная кредиторская задолженность	миллионов рублей	0	0

8. Среднестатистическая численность работающих (человек) – 992.
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): **строительство инженерных сооружений 38%; монтаж и наладка турбин 21%.**
15. Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): **проект правил корпоративного поведения дорабатывается.**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2012 года

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства:			
первоначальная стоимость	101	32 857	62 640
амортизация	102	16 193	28 987
остаточная стоимость	110	16 664	33 653
Нематериальные активы:			
первоначальная стоимость	111	7	7
амортизация	112	6	6
остаточная стоимость	120	1	1
Доходные вложения в материальные ценности:			
первоначальная стоимость	121	-	-
амортизация	122	-	-
остаточная стоимость	130	-	-
Вложения во внеоборотные активы	140	915	1 372
В том числе:			
незавершенное строительство	141	915	1 372
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу I	190	17 580	35 026
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	15 511	23 670
В том числе:			
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	9 713	13 871
жизненные на выращивании и откорме	212	-	-
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	213	1 647	1 536
расходы на реализацию	214	-	-
готовая продукция и товары для реализации	215	3 643	6 983
товары отгруженные	216	-	-
выполненные этапы по незавершенным работам	217	-	-
расходы будущих периодов	218	508	1 280
прочие запасы и затраты	219	-	-
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	50	8
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	-	-
В том числе:			
покупателей и заказчиков	231	-	-
прочая дебиторская задолженность	232	-	-
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	18 646	49 264
В том числе:			
покупателей и заказчиков	241	11 890	43 808
поставщиков и подрядчиков	242	3 295	1 264
по налогам и сборам	243	-	-
по расчетам с персоналом	244	2 456	2 473
разных дебиторов	245	993	1 703
прочая дебиторская задолженность	249	12	16
Расчеты с учредителями	250	-	-
В том числе:			
по вкладам в уставный фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства	260	2 244	3 239
В том числе:			
денежные средства на депозитных счетах	261	-	-
Финансовые вложения	270	164	164
Прочие оборотные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	36 615	76 345
БАЛАНС (190 + 290)	380	54 195	111 371
ПАССИВ			
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	6 282	5 277
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	- 796	- 45
Резервный фонд	420	-	-
В том числе:			
резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	-	-
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422	-	-
Добавочный фонд	430	16 837	34 428
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-

1	2	3	4
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	286	5 595
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	-	-
ИТОГО по разделу III	490	22 609	45 255
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	19	13
Прочие долгосрочные обязательства	520	1 103	-
ИТОГО по разделу IV	590	1 122	13
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	8 450	9 371
Кредиторская задолженность	620	21 997	56 715
В том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	4 286	20 737
перед покупателями и заказчиками	622	10 028	9 938
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	2 151	4 763
по прочим расчетам с персоналом	624	346	941
по налогам и сборам	625	1 131	5 863
по социальному страхованию и обеспечению	626	691	1 570
по лизинговым платежам	627	-	1 473
перед прочими кредиторами	628	3 364	11 430
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	17	17
В том числе:			
по выплате доходов, дивидендов	631	-	-
прочая задолженность	632	17	17
Резервы предстоящих расходов	640	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	690	30 464	66 103
БАЛАНС (490 + 590 + 690)	700	54 195	111 371
Из строки 620:			
долгосрочная кредиторская задолженность	701	-	-
краткосрочная кредиторская задолженность	702	26 012	56 715

АКТИВЫ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, УЧИТЫВАЕМЫЕ ЗА БАЛАНСОМ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
Арендованные (в том числе полученные в пользование, лизинг) основные средства	01	16	16
Товарно-материальные ценности, принятые на ответственное хранение	02	27	-
Материалы, принятые в переработку	03	10 509	22 874
Товары, принятые на комиссию	04	-	-
Оборудование, принятое для монтажа	05	-	-
Бланки строгой отчетности	06	4	8
Списанная в убыток задолженность неплатежеспособных дебиторов	07	-	-
Обеспечения обязательств и платежей полученные	08	-	-
Обеспечения обязательств и платежей выданные	09	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства основных средств	010	-	-
Основные средства, сданные в аренду (лизинг)	011	-	-
Нематериальные активы, полученные в пользование	012	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства нематериальных активов	013	-	-
Потеря стоимости основных средств	014	6	4

1	2	3	4
Арендованные (в том числе полученные в пользование, лизинг) основные средства	01	16	16
Товарно-материальные ценности, принятые на ответственное хранение	02	27	-
Материалы, принятые в переработку	03	10 509	22 874
Товары, принятые на комиссию	04	-	-
Оборудование, принятое для монтажа	05	-	-
Бланки строгой отчетности	06	4	8
Списанная в убыток задолженность неплатежеспособных дебиторов	07	-	-
Обеспечения обязательств и платежей полученные	08	-	-
Обеспечения обязательств и платежей выданные	09	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства основных средств	010	-	-
Основные средства, сданные в аренду (лизинг)	011	-	-
Нематериальные активы, полученные в пользование	012	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства нематериальных активов	013	-	-
Потеря стоимости основных средств	014	6	4

**ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
с 1 января 2011 г. по 31 декабря 2011 г.**

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	164 133	129 737
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	17 934	14 791
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010 – 011)	020	146 199	114 946
Справочно: из строки 010:			
Задолженность по договорам подряда (субсидий) на покрытие разницы в ценах и тарифах	021	-	-
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	106 901	106 247
Валовая прибыль (020 – 021 – 030)	040	39 298	8 699
Управленческие расходы	050	21 290	-
Расходы на реализацию	060	-	-
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020 – 030 – 050 – 060)	070	18 008	8 699
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	080	25 408	22 932
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	081	54	53
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080 – 081)	090	25 354	22 879
В том числе:			
доходы от участия в создании (учредительстве) других организаций	092	-	-
доходы от операций с активами	093	25 354	256
прочие операционные доходы	099	-	22 623
Операционные расходы	100	25 061	22 908
В том числе:			
проценты к уплате	101	-	-
расходы от операций с активами	102	25 061	193
прочие операционные расходы	109	-	22 715
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (090 – 100)	120	293	- 29
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	15 792	609
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	131	5	33
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы) (130 – 131)	140	15 787	576
Внереализационные расходы	150	22 735	7 557
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внереализационных доходов и расходов (140 – 150)	160	- 6 948	- 6 981
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (± 070 ± 120 ± 160)	200	11 353	1 689
Расходы, не учитываемые при налогообложении	210	5 472	2 975
Доходы, не учитываемые при налогообложении	220	-	-
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (± 200 + 210 – 220)	240	16 825	4 664
Налог на прибыль	250	4 147	1 036
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	215	295
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	42	39
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200 – 250 – 260 – 270)	300	6 949	319 </

Зноў у сталіцы адбыўся «з'езд» аўтамабіляў маркі «Mini». Падтрымаць беларускіх «карапузаў» прыехалі браты-малюткі з суседніх краін — Латвіі, Расіі, Украіны. Дружнаю калонаю-караванам гэтыя аўтамабілі прайшлі па Мінскай кальцавой дарозе.

■ І песню родную люблю я...

ШТО ТО ЗА ХЛОПЕЦ, ШТО ЗА ДЗЯЎЧЫНА

Вера ў каханне і вернасць каханню... Шчасцем поўніцца існаванне, калі гэтыя святланосныя пачуцці яднаюцца.

А між імі — прага кахання. Яна і вярэдзіць юначыя душы, і вярхоўдзіць імі. Тады бураломам ідзе ўсё навука. Супярэчнасці кахання яскрава перададзены ў вакальным творы «Што то за хлопец, што за дзяўчына». Неадольнае імкненне быць разам прымушае закаханых вырвацца з-пад бацькоўскай апекі, быць смелымі і знайсці прытулак нават ля млына — таёмнай мясціны, дзе, паводле павер'яў, ліхая сіла гуляе па начах...

Вярнасць каханню ўслаўляецца ў песні «Што то за хлопец, што за дзяўчына». Апошнім часам лічаць, што музыку да гэтага вакальнага твора напісаў Сымон Рак-Міхайлоўскі (1885—1937), паклаўшы ў яго аснову народную баладу (сужэтам яна нагадвае меладраматычныя апевесці, асабліва ўкраінскія, з XIX стагоддзя). Ён, як педагог (скончыў Маладзечанскую настаўніцкую семінарыю і Феадасійскі педагогічны інстытут) і грамадска-палітычны дзеяч, добра разуміў сутнасць кахання, яго гаючую сілу і дабратворнае ўздзеянне на стваральнае развіццё людскіх дзяўчын. Тым больш што імклівы развалючыны ўздым у краіне запатрабаваў самаадданасці ад грамадоўцаў і адначасова іх рамантычнай узнёсласці. Дзейснай

цавак, зробленых прафесійнымі кампазітарамі. ...На ўшанаванне памяці мужа нага патрыёта ў роднай вёсцы Максімаўцы, што на Маладзечаншчыне, усталяваны памятник знаку — камень з мемарыяльнай дошкай, яго імем названа адна з вуліц у Маладзечне. Аднак самы магучы помнік — гэта песні. А тое, што яны сталі народнымі, — найлепшая адзнака для працы стваральніка, самы паспяхоўны вынік іх творчай дзейнасці.

ШТО ТО ЗА ХЛОПЕЦ, ШТО ЗА ДЗЯЎЧЫНА

Што то за хлопец, што за дзяўчына / І поле пад вечар выходзяць / Прытуліўшыся там каля млына, / Ночкі спакойна праводзяць.

Яна ўцякае з бацькавай хаты, / Хлопец з зялёнага гаю. / Дзяўчына з вёскі. / Гэляй завецца, / Хлопца як зваць — не знаю.

Ён ёй штось шэпча, быццам кахае, / Нібы любую дзяўчыну, / І кожны раз ёй усё паўтарае: / — Міла, не плач, не пакінь!

Мілая Гэля, мая кахана, / Ты мне за усё даражэйша, /

Тут каля млына сон нас не зморыць / Ночка для нас дня ясьнейша!

Дзяўчына рада, жмецца, цалуе / І пры ім усё забывае: / Дома ніколі ўжо не начуе, / Дома спакою не мае...

Месяц за хмары ўжо захіліўся, / Зоркі усё пахаваліся. / Толькі ля млына свет запаліўся — / Вочы дзяўчыны смяліся!

Апошнія два радкі кожнай строфы паўтараюцца.

Падрыхтаваў Міхась ШАВЫРКІН

ДАРОГУ «КАРАПУЗАМ»!

У НАСТУПНЫМ НУМАРЫ

Ён спяваў у пераходах і падзарабляў грузчыкам, каб сям'і было хоць крыху лягчэй магарыяльна... Што яшчэ расказалі самыя блізкія людзі пра Георгія Калдуна?

У кожнага народа ёсць асобы, значныя і знаковыя. Так атрымалася гістарычна, што ў беларускім грамадстве найбольш важнымі і шануюнымі асобамі сталі тыя, хто працаваў са словам, — менавіта ім Беларусь прысвяціла першыя персанальныя энцыклапедыі, у якіх усё пра гэтых асоб ад «А» да «Я».

■ Эклірыс «Звядзі»

ЧАЛАВЕК ПРЫГОНУ

Віктар Карамзаў. «Мастак і парабкі».

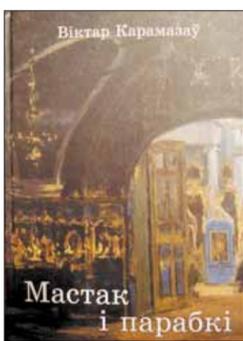
Раман. «Медысонт», 2011.

Густое, няспешнае і прагнае, як багна, XIX стагоддзе. Расійскі мастак Мікалай Неўраў у пошуках натхнення і мадэляў для карцін пераехаў на сталае жыхарства са сталіцы Расійскай імперыі ў беларускую вёску. А творчага плёну за дзесяць гадоў — толькі мноства эскізаў, не карцін. За гэты час уліўся ў жыццё вёскі, знайшоў і знаёмцаў, і вучня, і ворага, і каханне, натхнёнае і далікатна-платанічнае, якое толькі і можа мець чалавек ў такім сталым веку.

Што стала прычынай мастакоўскай дэпрэсіі, якая прывяла да самагубства? Само жыццё. Пытанні творчасці і чалавечай свабоды. Адмена прыгоннага права амаль нічога не змяніла ў жыцці сялян: рабскае існаванне і рабская псіхалогія. А мастак не можа псаваць раба, бо «раб волі не шукае...» Ён б'яжыць ад прама, але не думае пра волю, бо не разумее волю». А мастацтва — для вольных, для свабодных, для тых, хто гатовы зразумець. І навошта тады гэтае мастацтва, калі яго без патрэбы народу? Неўраў чытаў Біблію і міжволі адгнуўся на згадку пра Майсея, які вывеў свой народ з рабства, але ж зрабіў гэта з Божай дапамогай. Ці можа Неўраў вывесці з рабства людзей, што атачаюць яго, калі ён узброены толькі талентам? Калі залежнасць яго натхнення

ад іх прызнання відавочная. «Хіба не гэта хацеў зрабіць сваёй карцінай — узвысціць з каленяў падняць на ногі мужыкоў? <...> Мужык хацеў у мастацтве сябе убачыць не халуём, не парабкам, а чалавекам, воем...»

Зрэшты, абсалютная ўлада аднаго чалавека над іншым ламае абодвух: жорсткасць і бяспінанасць пана Лупандзіна дэфармавалі яго асобы і рабілі яго катом нават ва ўласнай сям'і, прыніжанае і з любой нагоды ўкленчанае перад панам пераўтварылі сялян у істот без гонару і правоў. Чалавек прыгону — і пан, і сялянін. Неўраў, шукаючы ў парабках вояў, сам з'яўляецца плочца ад плочкі XIX ст.: ён усё ткі пан, якому мяняць бязлізны раз на два дні, які можа гуляць па вёсцы і ваколліцах са сваім мядзведзем Топам.

У гэты раман трэба патрапіць, увайсці: тэкст выглядае сучасным, але цяпер так развучыліся пісаць, каб кожны дэфармаваў і яго асобы і рабілі яго катом нават ва ўласнай сям'і, прыніжанае і з любой нагоды ўкленчанае перад панам пераўтварылі сялян у істот без гонару і правоў. Чалавек прыгону — і пан, і сялянін. Неўраў, шукаючы ў парабках вояў, сам з'яўляецца плочца ад плочкі XIX ст.: ён усё ткі пан, якому мяняць бязлізны раз на два дні, які можа гуляць па вёсцы і ваколліцах са сваім мядзведзем Топам.

Аксана БЯЗЛЕПКИНА

14 сакавіка

1902 год — 110 гадоў таму нарадзіўся (вёска Івольска, зараз Буда-Кашалёўскі раён) Павел Сцяпанавіч Малчанаў, выдатны беларускі акцёр, СССР (1948). Служыў у Беларускім тэатры імя Я. Коласа, ТРАМЕ, з 1952 года — у Беларускім тэатры імя Я. Купалы. Акцёр шырокага творчага дыяпазону. Стварыў яркія народныя характары, вобразы трагічных і драматычных герояў. Сярод іх: Кутас («Прымакі» Я. Купалы), Караневіч («Праба агнём» К. Крапівы), Бобчынікі («Рэвізор» М. Гоголя) і многія іншыя. Рэжысёр кінафільма «Палескія рабінзоны». Аўтар успамінаў «Тэатр — жыццё маё». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1946). Памёр у 1977 годзе.

1953 год — Мікіта Хрушчоў дамогся падзелу партыйнай і дзяржаўнай улады: Георгій Маленкаў з лёгкасцю пакінуў пасаду сакратара ЦК, захаваўшы пасаду кіраўніка урада. Кіраўніцтва Сакратарыята ЦК КПСС перайшло да Хрушчова. Тое, што адбылося, можна лічыць трагічнай памылкай Маленкава і Берыя, якія палічылі больш важным захаванне кантролю над дзяржаўнай уладай. Вядома, Сталін на пасадзе старшыні Савета Міністраў быў усеўладным гаспадаром, але такім ён быў і без гэтай пасады.

Міхась Стральцоў (1937—1987), беларускі пісьменнік, літаратуразнаўца:
*Я — голас і думка, я — праўда і зрок.
 Даў мову я камяню,
 траве і расіцы.
 Мой дзень — не імкненне,
 — планеты віток,
 Друкую свой крок на сусветным гасцінцы.*

Фехтавальная зброя	Маладыя рогі марала	Харункавая тканіна з выпукульным малюнкам	Вулкан у Італіі	Гульня з авальным мячом	Т.зв. балотны бабёр, паводны грызун
Звязак пук скошаных сцяблоў збажыны	«Новая планета» (мастак)	У Стар. Рыме: мантыя з белай шэрсці	«Венера і Амур» (1509) — нямецкі мастак	Старажыт. горад (5-й калісць на рацэ Мургаб)	
Драўляны коўш з ручкай	Буйны драпежнік з кашчых	Прыліў паміж Еўропай і Афрыкай	Комп'лекснае спартыўнае збудаванне	Група вандроўных цыганскіх сем'яў	Сям'я на Смаляншчыне, на Дзясне
Дайней у Англіі: наёмны аднаконны экіпаж	Заліў Чырвоная мора	Венгерскі хімік: аналітык (XIX—XX ст. ст.)	Шуба з футра з падкладкай	Урачысты харавы гімн-кант	Часцінка расцаленага рэчыва
Бог вятроў у рымскай міфалогіі	Узорыстая шаўковая тканіна	Тое, што і поручань	Горад у Германіі, на рацэ Мозэль	У пачатку XX ст. транспарт пасільнага, кур'ера	Другая назва пямідора
Т.зв. мускусны палік, грызун з кашчохам футра					

		9	1	7			4
6		4		5	8	7	
			4				
3	2					9	1
				9			
5	9					8	2
					1		
		1	7	8		3	6
7				2	9	1	

СУДОКУ. У квадраце 9-9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3-3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтараў.

СЕННЯ

Месяц

Апошняе квадрант 15 сакавіка. Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.26	18.12	10.46
Віцебск	7.16	19.01	11.45
Магілёў	7.16	19.02	11.46
Гомель	7.12	18.59	11.47
Гродна	7.41	19.28	11.47
Брэст	7.42	19.29	11.47

Імяніны

Пр. Антаніны, Ганны, Еўдакіі, Надзеі, Аляксандра, Антона, Васіля, Івана, Несецка, Пятра, К. Евы, Мацільды, Лазара, Лявона, Міхала.

ЗАЎТРА

Геамагнітныя узрушэнні

22 гадз.	01 гадз.
19 гадз.	04 гадз.
16 гадз.	07 гадз.
13 гадз.	10 гадз.

Абзначэнні:

- няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
- невялікія геамагнітныя узрушэнні
- слабая геамагнітная бура

ВІЦЕБСК 749мм рт.ст. -6...-4°C	МІНСК 746мм рт.ст. -5...-3°C	МАГІЛЁў 747мм рт.ст. -6...-4°C
ГРОДНА 757мм рт.ст. -3...-1°C	БРЭСТ 758мм рт.ст. -3...-1°C	ГОМЕЛЬ 753мм рт.ст. -5...-3°C

ВАРШАВА +5...+7°C	КІЕў +2...+4°C	РЫГА +1...+3°C
ВІЛЬНЮС +3...+5°C	МАСКВА -6...-4°C	С.ПЕЦЯРБУРГ -2...0°C

УСМІХНЕМСЯ

Народнае назіранне: чым бліжэй жыве бабуля, тым таўсцейшы ўнукі.

Прафесар стаміўся выцягваць студэнта на здавальняючую адзнаку і каза:

- Ну добра, скажы хоць, па якім прадмеце чыталіся лекцыі?
- Студэнт маўчыць.
- Ну скажы хоць, хто чытаў лекцыі?
- Студэнт маўчыць.
- Задаю навадное пытанне: ты ці я?

8 сакавіка — адзіны дзень у годзе, калі ў кошт кветак уключаюць паліўныя зборы і падатак на пылок.

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 ад 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: У.ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА, А.КЛЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, Т.ПАДАЛЯК (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, Л.РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л.СВІДРЫЦКАЯ, А.СПЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛШКО, Л.ЦМОШЫЦ.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

<http://www.zviazda.by>; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 1148.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Нумар падпісаны ў 19.30 13 сакавіка 2012 года.